

jordi pericot

20 anys d'art cinètic (1964-1984) + gràfics actuals

Edita

Ajuntament del Masnou, Patronat Municipal
C/ Josep Pujadas Truch, 1 A – 08320 El Masnou
Telèfon 93 540 50 02
Fax 93 540 80 59
museu.nautica@elmasnou.cat
www.elmasnou.cat

Restauració:

Montse Pons Pallarès

Coordinació de l'edició

Esther Torralbo i Cristina Espuga

Textos

Imma Julián
Montse Pons Pallarès

Correcció de textos

Servei Municipal de Català, Mònica Clotet

Disseny i maquetació

Josep Puig

Fotografies

J. Barceló, J. Richter, Antoni Miralda, Ramon Boadella

Impressió

Ramon Ruiz Bruy

Dipòsit legal: xxx

El nostre agraïment per la seva col·laboració a la realització d'aquesta publicació a les persones següents,
Daniel Giralt Miracle, Isaura Fité, Esther Torralbo, Carme Saüch, Alba Sarraute i Jorge Sarraute

I molt especialment a Jordi Pericot

No sempre un té la possibilitat de presentar l'artista, el mestre de mestres i l'amic, fet que em plau enormement, tot i que, a la vegada, un té el temor de confondre els termes.

Jordi Pericot ha investigat la plàstica per avançar cap al millor coneixement de la cinètica i també la comunicació visual, i des d'aquest camp ha seguit investigant i buscant en diferents àmbits, com l'audiovisual, el de l'ensenyament o ambdós a la vegada.

Com a artista, ha participat en les transformacions més significatives de la seva època i ha estat reconegut pels seus treballs innovadors. L'art cinètic troba en ell un clar referent a casa nostra, com podem apreciar en aquesta exposició.

Com a amics, amb en Jordi ens ha unit l'anhel de llibertat o la lluita en pro de la democràcia i els valors que atrevera, i sempre hem respectat i valorat els nostres compromisos amb la societat, tot i que no sempre hagin estat coincidents.

Però, més enllà de la nostra amistat i del nostre diàleg, hi ha el desig d'oferir-vos, per la seva qualitat artística i pel seu valor històric, l'obra de Jordi Pericot. Aquesta magnífica exposició és un reconeixement a la seva obra i també a la seva persona. Us convido a gaudir-ne, com espero fer jo mateix.

Eduard Gisbert i Amat

Alcalde del Masnou

La Regidoria de Cultura i, d'una manera especial, el Patronat Municipal de l'Ajuntament del Masnou han volgut editar aquesta publicació que teniu a les mans amb el desig que us pugueu emportar a casa un bocí de l'obra del reconegut artista masnoví Jordi Pericot.

La publicació es fa coincidir amb l'exposició que porta per nom "Jordi Pericot, vint anys d'art cinètic (1964-1984) + gràfics actuals", on es pot veure molta obra inèdita de l'artista i que s'emmarca en la recerca sobre l'art cinètic que va desenvolupar durant els anys seixanta fins als vuitanta.

Jordi Pericot fou un dels promotors a Catalunya d'aquest moviment, que els teòrics han definit com a precursor de l'actual cultura de la imatge i de la recerca artística amb les noves tecnologies.

Amb aquesta mostra volem apropar-vos a l'art contemporani i us convidem a investigar entorn de les construccions que permuten.

La intenció d'aquestes quatre ratlles és engrescar-vos a visitar aquesta mostra i, alhora, agrair la voluntat de Jordi Pericot per exhibir una bona part del seu fons artístic.

Carme Giol i Abril

Tinenta d'alcalde de Cultura i Educació

Jordi Pericot

“Un dels valors del pas del temps es que em puc transformar en espectador de Jordi Pericot... que diuen que era jo mateix.”

A Gisa Mohr

Jordi Pericot (el Masnou, 1931) és un dels grans artistes del país i un dels masnovins més universals. La seva acció pedagògica i universitària s'ha centrat en els camps de la comunicació audiovisual, social i el disseny, primer com a director de l'escola Elisava, i després com a catedràtic de les universitats de Barcelona i Pompeu Fabra. La seva producció artística s'ha centrat, sobretot, entorn de l'art cinètic. És també un investigador reconegut i membre de la Real Academia de Santa Isabel de Hungría, de Sevilla. Recentment ha rebut la Medalla d'Or del Mèrit Cultural, concedida per l'Ajuntament de Barcelona.

Experimentació, creativitat, investigació i docència

Jordi Pericot va néixer al Masnou l'any 1931, fill de pares mestres. La seva mare, tenint en compte les dificultats que va passar a l'època, volia que els seus quatre fills tinguessin, com a mínim, magisteri. Jordi Pericot va continuar estudiant filosofia i es doctorà per la Universitat de Barcelona.

La seva vida gira entorn de la producció artística i, especialment, del cinetisme, la pedagogia i la teoria del disseny, i la comunicació pròpiament dita. Es declara "ateu artístic". Diu que no creu en l'aura de l'art, però, en canvi, creu en l'art com a forma de comunicació.

Actualment, és catedràtic emèrit de la Universitat Pompeu Fabra. Des de la democràcia fins ara, coordina una unitat d'anàlisi de la propaganda política que fa recerca i interpretació de totes les campanyes.

L'any 1958 va decidir marxar del país. "Era bàsic per a la supervivència intel·lectual", diu. Se'n va anar a França, tot un símbol de la llibertat i el progrés, que no tenia res a veure amb l'Espanya franquista. Va arribar a

Jordi Pericot a l'edat de dos anys, amb la seva mare i germans.

Jordi Pericot es casa amb Gisa Mohr l'any 1964 a Wemding, Alemanya.

Comiat de Jordi Pericot a l'estació de França l'any 1958.

Jordi Pericot i Gisa Morh l'any 1965.

Tolosa, on va col·laborar en una revista dedicada a les Antilles. Aquella experiència el va introduir en les tècniques del cinema experimental. Amb el Centre Pedagògic de París, va fer una sèrie de reportatges sobre els problemes racials a les Antilles per a la TV francesa. Entre els seus treballs pedagògics, destaca també la pel·lícula *Platero y yo*, rodada a la serra d'Albarracín i

pensada per als estudiants d'espanyol a França. A París, hi va passar vuit anys, del 1960 al 1968.

“Jo volia ser apàtrida. La meua il·lusió era sortir i no pertànyer a ningú, ni a persones, ni a ideologies ni a pàtries. Vaig mantenir una temporada aquest criteri.

Omplint de poliuretà expandit el cotxe 90-1C14, juny 1974.

L'obra exposada a la rambla de Catalunya.

Portada del catàleg de MENTE.

Després, vaig veure que era irrenunciable la relació amb les persones, sobretot si em volia dedicar a la comunicació. Amb les altres coses, m'ha quedat aquest despreniment total, poc lligat a objectes o idees prefabricades.”

A França, hi va estar deu anys. “Vivíem un anti-franquisme no militant, sinó ideològic. La militància va venir a la tornada; una tornada molt significada. Va anar lligada amb la tancada de Montserrat (1969). Va ser el retorn voluntari i la permanència forçada.”

En tornar de França, va mantenir una destacada activitat cultural. Va crear el grup MENTE (Mostra Espanyola de Noves Tendències Estètiques), que agru-

MENTE 4.

pa personalitats com Ricard Bofill, en arquitectura, Ricard Salvat, en teatre, o Daniel Giralte Miracle, en crítica artística, entre molts altres. Introdueix els conceptes que havia conreat a París en la creació artística participativa i no comercial. L'any 1972, representa Espanya a la Biennial de Venècia i és conegut pel seu treball innovador en el camp del cinetisme.

Ha portat a terme una àmplia tasca investigadora i docent al voltant de la teoria de la imatge i de la comunicació, així com també de la pedagogia del disseny, cosa que s'ha traduït en una basta producció de textos i obra teòrica.

Entre d'altres obres publicades sobre la teoria de la

Espai 1 en blanc. 1967. (42 x 52 cm).

imatge, és autor de: *Servirse de la imagen, un análisis pragmático de la imagen; Estrategias argumentativas de la propaganda política audiovisual; L'evolució del discurs persuasiu electoral a la televisió; L'incompliment informatiu i comunicació audiovisual; Transitar por los mundos posibles; Mostrar para decir, la imagen en contexto; Jugadas inéditas del juego de la imagen: reflexiones en torno a los juegos de lenguaje de Ludwig Wittgenstein.*

En l'àmbit de la teoria del disseny, cal destacar: *La pedagogía del diseño; Límites pedagógicos del diseño moderno; La cultura del diseño paso a paso; El dis-*

seny i totes les formes artesanals, i recentment El dissenyador com a formalitzador i comunicador de formes.

També ha estat director i promotor de diversos projectes d'investigació i docència, com l'Escola Superior de Disseny Elisava, de Barcelona, i l'Estació de la Comunicació de la Universitat Pompeu Fabra, actualment Barcelona-Media, també de Barcelona.

Té una dilatada trajectòria en el camp de la producció artística, especialment en la recerca de l'art cinètic. Ha exposat en moltes ciutats europees i la seva obra està representada en els principals museus d'art contemporani.

Comentaris sobre l'artista

*De tornada de París, va ser un dels introductors a Espanya dels corrents d'art cinètic i op-art. A finals dels anys seixanta, cal destacar les exposicions amb el grup MENTE (Manifestació Experimental de Noves Tendències Estètiques) per a una millor comprensió de les darreres tendències estètiques. A les seves obres, l'espai i l'estètica del moviment són dues de les seves preocupacions constants. Se serveix de materials diversos, com la fusta, les caixes policromades, les fotos seriades, l'acer inoxidable, el metacrilat, el polièster o l'acetat de cel·lulosa. **Francisco Calvo Serraller.** Enciclopèdia del arte espanyol de siglo XX. Editorial Mondadori, Madrid, 1991*

Exhaurits els antecedents constructivistes i bauhausians del cinetisme, tan sols restava l'alternativa d'un epigenisme festiu i il·lusori o l'esgotament inexplorat de la kinèssis. Jordi Pericot es llença declaradament

Jordi Pericot com a director de l'escola de disseny Elisava els anys setanta.

pel segon camí. Analitza a fons els problemes de la generació d'estructures incloses dins les possibilitats perceptives del continuum visual. El seu gestalisme no tendeix cap a un punt de vista fix, sinó a descobrir com no tenir punt de vista; no és el seu mètode el de l'espai tancat i les falses perspectives, sinó el del camp obert i el judici profund (Marshall McLuhan), la seva obra ha comprès perfectament els temps del multimèdia i els audiovisuals i suggereix un mètode sota el qual les condicions del moviment electrònic i la informació simultània siguin possibles. Com a artista que participa en les grans transformacions del seu temps, no limita les seves troballes a la pura dada, sinó que busca com facilitar aquesta comunicació al major nombre possible d'espectadors; això l'ha portat a servir-se del múltiple com a element de seriació amb el seu aconseguit mòdul de tronc cònic "T", com a autèntic pioner de l'obra multiplicada. **Daniel Giralt Miracle**, Catàleg participació Espanyola a la Biennal de Venècia, 1972

Jordi Pericot aportà una base de ruptura de l'informalisme amb les seves pintures de baix relleu, de formes cel·lulars, en els primers anys seixanta, i des del 1967 començà a interessar-se pel disseny industrial com a professor de l'Escola Elisava, depurà les seves recerques plàstiques cap a l'art òptic, la repetició de motius o les sèries amb vibracions dintre construccions tridimensionals anàlogues a la de Julio Le Parc.

Enric Jardí. Art català contemporani. Edicions Proa, Barcelona, 1972

D'immediat, Jordi Pericot deixa un procediment amb brusquetat, de vegades no arriba a desenvolupar totes les possibilitats d'un tema, i passa a un nou camp d'experimentació. La sèrie 'Buits' se centra en la relació entre buit, forma i color, desenvolupada sobre una planxa d'alumini, amb estampació serigràfica i troquelats. **Francesc Miralles**. Homenatge dels artistes catalans. CEC, Barcelona, 1976

L'obra plàstica de Jordi Pericot tracta d'anar més enllà de la pura investigació òptica i cinètica per tal d'aconseguir una anàlisi de les lleis perceptives i el seu valor comunicatiu. Mitjançant forma i color, el buit i la llum, elabora diverses construccions tridimensionals sotmeses a les lleis de permutació, variació i reiteració.

Daniel Giralt Miracle. Gran Enciclopèdia Catalana

Segons passen els anys...

Montse Pons Pallarès

Professora d'arts visuals i plàstiques.
Comissària de l'exposició "Jordi Pericot
20 anys d'art cinètic + gràfics actuals"

Voldria que aquesta publicació que teniu a les mans us faci sentir una mica més a prop l'art cinètic i que us permetés conèixer més a fons l'obra de Jordi Pericot. La qüestió és que ens basem en un conjunt de redescobriments, de bells records per als que ja el coneixeu i de recerca, perquè hi podem observar obres inèdites de la seva col·lecció i altres que han estat clau en la nostra història artística propera.

Podem gaudir de l'oportunitat d'aproximar-nos al cinetisme d'aquells anys. Ja que Pericot pertany a la línia d'artistes com Sempere, Yturralde, Duarte, Sobrino, Le Parc, Soto i d'altres de tan rellevants com Vasarely o Calder.

S'ha treballat per poder recuperar un material artístic d'un dels masnovins més rellevants en els camps de la investigació i la creació artística. Per a molta gent, Pericot és i ha estat un persona propera, interessant, diferent, un professor de la Facultat de Belles Arts especial, com diuen Fina Bernard, directora de Fundació Fornells-Pla i Conxa Sisquella: "Venia de París i donava color a la

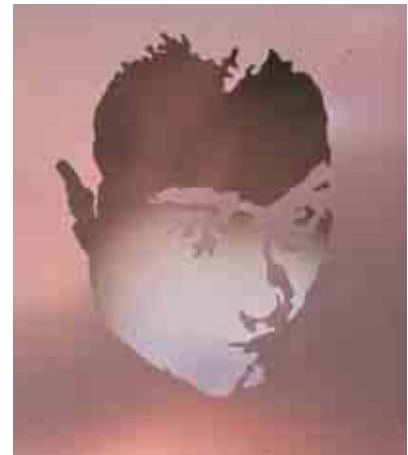
facultat, un professor que aportava aires nous...", o Monte Roldós, artista plàstica: "Recordo les seves classes. Ens feia pensar. Les coses que explicava em feien sentir que allò que apreníem serviria per alguna cosa més."

Aquestes són algunes de les moltes reflexions que he pogut escoltar en parlar de la seva trajectòria docent. Cal reconèixer la importància del seu mestratge, dit per les mateixes persones que han gaudit de Pericot com a catedràtic, i dic això perquè, en el camp de la docència, hem sentit sempre que teníem un suport en les seves reflexions i ajudes. Aquesta il·lusió que el caracteritza és bàsica per a l'educació.

Per a d'altres, Pericot és un teòric que estructura i organitza idees i pensaments. Com a persona dedicada a l'àmbit filosòfic i la comunicació, saben bé els qui el coneixen que poden gaudir de la seva conversa, que és un home savi i humil, a qui difícilment es pot fer enfadar, com ell mateix comenta: "Enfadar-se ha de ser per un motiu molt gros, ha de valer la pena malgastar aquesta

Presentació del grup MENTE a l'Ajuntament de Barcelona.

Autoretrat foradat, 1972.

energia." Si seguíssim el seu consell, potser resoldríem molt millor els conflictes que de vegades creiem que són tan importants.

Em parla de telèfons mòbils com a pròtesis actuals, que s'haurien d'anomenar elements comunicadors; dels objectes que volen tenir vida pròpia quan s'amaguen de nosaltres, perquè no els trobem. Hi ha un seguit de frases pròpies de Pericot que ens fan riure, i això sí, amb ell he rigut molt; quasi sempre em fa riure i aquest és el millor regal que et poden donar les persones. Pericot inventa constantment frases que són amables de recordar, i tant parla de com fer una sopa, com dels problemes socials o les idees més conceptuals, i aquí se'ns obre l'home íntegre que va captivar a la Gisa.

És un gust i una agradable experiència poder tenir a l'abast Pericot al llarg dels anys, i més ara, amb aquest projecte de l'exposició. Treballar amb ell ha estat tota una experiència. També he de dir que hi hagut moments en què ha costat molt d'esforç, però sempre he sentit molt endins que valia la pena i tots hem posat molta voluntat per tirar endavant el projecte.

La seva experiència artística i professional ens porta a una època que era fosca al nostre país. Molts érem petits i altres encara no havien nascut, perquè l'art cinètic, que és un dels moviments característics d'un període internacionalment reconegut, aquí a casa nostra també va tenir el seu grup rellevant i amb categoria internacional: el grup MENTE, del qual Pericot va ser el fundador.

L'any 1972 va representar el país a la biennial de Venècia. Aquesta oportunitat va obrir-li espais en els camps del mercat de l'art: va exposar en nombrosos museus i centres d'art de diferents ciutats i països, i es van adquirir obres seves. N'hi ha més d'un centenar per

Jordi Pericot a París l'any 1963. Fotografia realitzada per Antoni Miralda.

diferents indrets del món. Per sort, com a home meticulós, ens mostra algunes d'aquelles peces que feia aleshores en format més petit i que ell ha conservat.

A final de l'any 1984, pensa que ja en té prou i baixa de la nau en què navegava per endinsar-se en un camp més teòric i de recerca docent. La majoria de les obres exposades han guardat silenci durant un grapat d'anys, han quedat hivernant al seu estudi i no es podien veure adequadament.

Pericot, com diu Daniel Giralt Miracle, és un home "tres en un", li agrada tenir i desenvolupar més d'una faceta en la seva trajectòria professional i personal. També en Jordi, li he sentit dir sobre ell mateix, que sent que té diverses capes, com una cebeta, i així ho ha demostrat.

Durant uns anys, va portar la direcció i la creació de l'escola de disseny Elisava. En el camp de la investigació universitària, a part d'estar a la Universitat de Barce-

lona, també va formar equip per consolidar la Universitat Pompeu Fabra, treball que culmina amb la responsabilitat de vicerector d'aquesta Universitat. En l'actualitat, segueix en l'àmbit universitari com a catedràtic emèrit i director de doctorat en el camp de la comunicació pública de la UPF. La seva producció d'assajos en investigació i teoria són reconeguts i han estat editats en diferents publicacions.

La seva inquietud pel món teòric el transforma en una persona tan rellevant que fins i tot se li concedeix la medalla d'or a la cultura de la Ciutat de Barcelona 2007.

No només és un home artista, sinó que és un dels artífexs de les tendències cinètiques, i ens apropa al marc teòric des d'aleshores fins als recursos de la comunicació visual actual.

La història del retrobament de les obres cinètiques ve de lluny i ara, gràcies a l'Ajuntament del Masnou, tenim l'ocasió d'exposar-ne una part important. Amb la voluntat d'apropar l'art contemporani als ciutadans, s'han organitzat un seguit d'activitats didàctiques i culturals que esperem gaudiran del vostre acolliment.

Darrerament, preparant l'exposició, es pot observar que aquesta obra segueix comunicant coses a l'observador. Visualitzar les seves creacions històriques no ens deixa indiferents i prenen força com més les observes, les analitzes o hi jugues. Eren avantguardistes i transgressores al seu moment, actuals, belles, interessants, especials i espaials, però només certs privilegiats les van conèixer aleshores i gràcies al triangle format per Joan Mas, galerista de la Galeria René Metràs, Daniel Giralt Miracle, crític d'art, i ell mateix, com a artista, treballant junts, formen un equip i construeixen un recorregut possible perquè la seva obra tingui vint anys d'esplendor professional.

Jordi Pericot em comenta que després del pas del

temps, es sorprèn en retrobar-se amb les pròpies obres; fins i tot s'estranya que l'autor fos ell mateix.

L'any 2004, algunes obres van tornar a ser exposades en diferents poblacions. Però és ara quan el Masnou obre un altre repte més ambiciós, i aposta per fer una retrospectiva més àmplia i completa. Calia fer aquest esforç i plantejar-se que Pericot mereix una memòria del seu art, que encara és vigent, sobretot perquè el concepte de moviment està plenament lligat a les tecnologies actuals: vídeoinstal·lació, històries animades, art en xarxa, etc. El tenim representat a l'Enciclopèdia Catalana, i en molts llibres i articles.

És ara quan podem retrobar l'home artista, intel·lectual i creador, que segueix pintant i expressant amb els seus gràfics, que ell anomena "personatges per pròtesi". Tots neixen mentre treballa el camp intel·lectual i segueix creant uns personatges del seu imaginari, extreu unes ceres de colors i s'expressa damunt de la superfície de paper amb formes riques i amb games de color i textura. D'aquests personatges per pròtesi, en té calaixos plens. I alguns els podem veure a l'exposició on ens mostra aquest ésser expressiu i inquiet que és.

Curiosament, en tenir l'oportunitat de regirar i restaurar les seves obres, hem trobat similituds amb el període de les seves exposicions de París a la galeria Damier i ens trobem peces que guarden expressionismes figuratius semblants.

És ara, amb aquesta exposició, quan fem un recorregut històric quasi desconegut per a la majoria de la població i quan podem gaudir d'aquest artista rellevant del cinetisme català i de reconeguda trajectòria internacional.

Per això estem contents, perquè, finalment, hem aconseguit que molta de la seva obra es pugui veure i difondre a través d'aquesta publicació i de l'exposició que es farà al Museu de Nàutica del Masnou.

Jordi Pericot: art i comunicació

Imma Julián

Catedràtica d'història de l'art contemporani,
Universitat de Barcelona

A manera de preàmbul

Jordi Pericot és un investigador en diferents camps, si bé ha dedicat els seus esforços principalment a la pintura i la comunicació. També ha dirigit l'Escola Elisava de Barcelona i ha estat professor a la Universitat Autònoma, a la Universitat de Barcelona i a la Universitat Pompeu Fabra, on ha culminat la seva carrera universitària amb el càrrec de vicerector. Des de la seva càtedra universitària, ha portat a terme estudis de retòrica visual, semiologia i teoria de la imatge i del disseny.

Vaig conèixer Jordi Pericot pels volts del 1968, quan ell, en lago i jo vam coincidir a la Universitat de Barcelona, a les classes del que es deia "cursos comunes" de

Jordi Pericot i el seu germà lago.

lago Pericot, Joan Mas i René Metràs a la inauguració de l'exposició "Jordi Pericot i l'art cinètic", 1971.

Muntatge d'una exposició individual a la Galeria René Metràs de Barcelona, 1971.

la llicenciatura de filosofia i lletres. Encara recordo les classes de Miquel Porter i d'Alexandre Cirici, i les xerrades al pati de Lletres. En finalitzar aquest primer estadi, en lago va escollir psicologia; en Jordi, filosofia, i jo, història de l'art.

Com a tesi de llicenciatura, vaig investigar i presentar el tema del cinetisme a Espanya, dins el qual en Jordi era el màxim representant a Catalunya. Van ser hores de xerrades, d'estudiar obres... I no solament amb Pericot, sinó també amb Joan Mas Zammit, que col·laborava a la galeria René Metràs, que havia exposat obra d'Eusebio Sempere, Lucio Fontana i, és clar, de Jordi Pericot.

En finalitzar la llicenciatura, va dedicar-se, principalment, a les classes a la universitat i a la investigació sobre comunicació i disseny, tema sobre el qual va presentar la tesi doctoral *La imatge visual en la interacció de llenguatges de l'acte de la comunicació*, l'any 1984, sota la meua direcció, i per a la qual va obtenir la màxima puntuació.

Però... parlem de l'art i de l'artista.

Jordi Pericot i l'art

Als anys seixanta, l'interessaven els camps de la plàstica i el cinema experimental.

El cinema documental

Entre el juliol i el setembre del 1960, va formar part d'un equip (un metge, un economista, un escriptor i un artista) patrocinat per l'Institut d'Educació i Ciència de França per realitzar una sèrie de documentals sobre problemes racials a les Antilles. Mentre es realitzaven els documentals, preparava una exposició a Tolosa.

Aquell 1960, es va traslladar a París, on va col·laborar en una versió lliure cinematogràfica del llibre *Platero y yo*, de Juan Ramón Jiménez, que es va rodar a Albarracín.

El món de la plàstica

La producció plàstica de Jordi Pericot es configura en quatre períodes: del 1960 al 1963, abstracció gestual; del 1964 al 1966, art pop i art brut; del 1966 al 1985, cinetisme, i els darrers anys ha tornat a una figuració influïda per la nova figuració.

En el primer període a Espanya dominava com a tendència l'informalisme, amb figures clau com Antoni Tàpies i el grup El Paso, del qual formaven part, entre d'altres, Antonio Saura, Manolo Millares, Manolo Viola. L'obra de Pericot era no figurativa, rica cromàticament en formes vagues i gestuals, amb els espais delimitats amb línies negres. Se'l va relacionar amb Antonio Saura, però hem d'assenyalar que els crítics francesos que van veure la seva exposició a la Galerie du Damier, de París, van mencionar el fet que tot era precís, amb coordenades i

un punt axial. L'exposició tingué cert ressò a Barcelona¹.

El 1964, exposa de nou a la Galerie du Damier amb obra amb collage (fotos, papers i diversos materials), més realista, etc., sense deixar els elements gestuals i el grafisme, als quals afegeix elements materials. El 1965 presenta una galeria de monstres que fan pensar en les pintures negres de Goya i en l'art brut de Jean Dubuffet.

L'any 1966 marcarà un canvi en la seva obra, ja que cada vegada es va interessant més pel fenomen humà i pren consciència que els problemes s'han de resoldre col·lectivament i no de forma individual. No pot deixar de banda l'existència a París del *GRAV*², amb qui ja havia tingut contactes, així com també és important la seva amistat amb Ángel Duarte, el qual li propicià una exposició a Sion, Suïssa.

Aquell any, portarà a terme obres amb vermell i negre, i experimentarà amb les lleis de la Gestalt, obres que posaran de manifest el contrast entre figura i fons (sempre en blanc i negre).

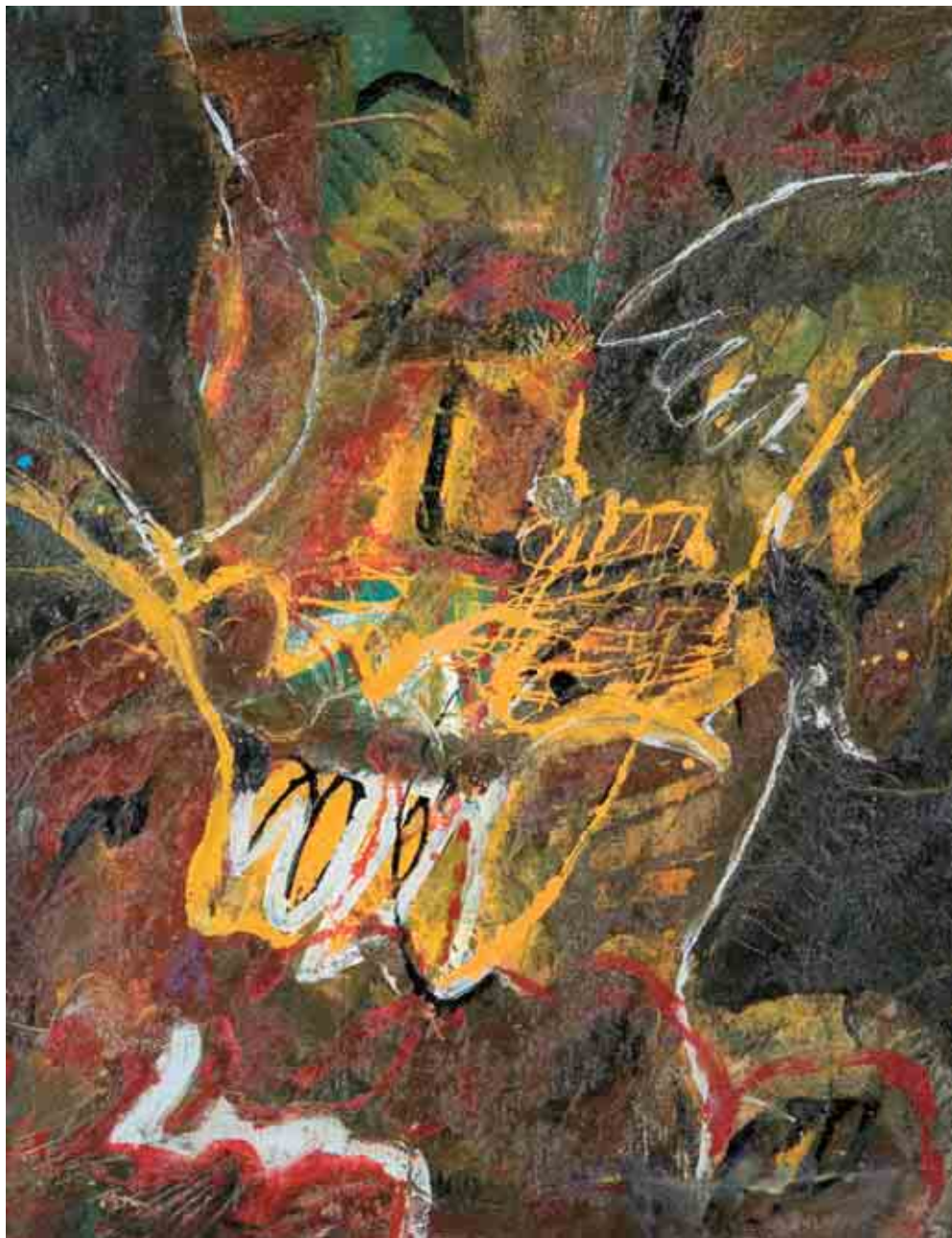
El 1966 és l'any en què instaura una nova manera de fer, lligada al moviment cinètic.

Jordi Pericot, John Ross, J.M. Subirà, A. Fortas, i d'altres, a la primera exposició de la Galeria Damier, a París, l'any 1963.

1. Noticiero *Universal*, Barcelona (12 juny 1963).

2. Groupe de Recherche d'Art Visual, París (1960-1968), amb plantejaments tecnològics, provocatius i participatius. Ideològicament, volien renovar el paper de l'artista en relació amb el seu propi estatus i la societat. Entre d'altres, cal citar els noms de Julio Le Parc, Horacio García Rossi, Yvaral i Francisco Sobrino.

D6-16. 1963. Oli sobre tela
(54 x 65 cm)

Nuvis de doble cara. 1968. Oli sobre tela
(81 x 100 cm)

D3. 1963. Oli sobre tela
(60 x 73 cm)

Cara nova d'etiqueta. 1967. Oli sobre tela
(73 x 73 cm)

Blanc flou 1964. Oli sobre tela
(81 x 100 cm)

Plats i mans, 1972. Tinta sobre paper
(69 x 51 cm)

Ball de màscares. 1972. Tinta sobre paper
(94 x 67 cm)

Família esportiva. 1971. Tècnica mixta
(60 x 70 cm)

Ball dins la capsa. 1972. Tinta sobre paper
(79 x 64 cm)

Garrotevil. 1970. Oli sobre tela
(72 x 92 cm)

Senyor arc de Sant Martí. 1968. Oli sobre tela
(66 x 55 cm)

Autoritat mancada. 1969. Oli sobre tela
(62 x 62 cm)

Défroqué. 1971. Pintura sobre paper
(87 x 65 cm)

L'art cinètic

El terme *optic-cinetic* va ser formulat el 1964 per John Borgzinner, crític de la revista *Times*³. La utilització racional del terme en relació amb les arts plàstiques és deutora de les propostes i realitzacions dels germans Naum Gabo i Nicolaus Pevsner, de Laszlo Moholy-Nagy, d'Oskar Schlemmer i Vasarely, amb la publicació, el 1955, del *Manifest Groc*, que donà carta d'identitat a una nova tendència artística.

El cinetisme procedeix, entre d'altres, del cubisme (Robert Delaunay), del futurisme (Giacomo Balla), de l'abstracció geomètrica, del dadaisme (*Discos simultanis*, de Marcel Duchamp) i del llunyà puntillisme de Seurat i Signac.

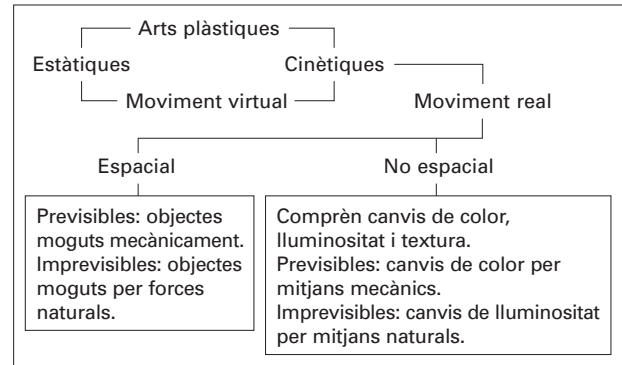
El cinetisme és una tendència no figurativa basada en la racionalitat, en la qual les dades formals funcionen com a signes que, per la seva disposició, poden provocar una tensió polifocal. Estructuralment, utilitza elements de repetició, permutacions, sistemes interromputs, etc.

Un altre punt important és la recerca de la quarta dimensió: el moviment.

El moviment

L'art cinètic tendeix a introduir el moviment i la velocitat en l'espai artístic. L'espectador deixa de ser passiu i passa a ser subjecte participatiu. En aquest sentit, l'art cinètic és defensor d'un esperit democràtic. Busca la col·laboració de l'espectador amb utilització de tota mena d'elements i efectes òptics⁴.

Com a introducció a l'estudi del moviment, són interessants els esquemes següents:

En aquests esquemes, es donen dos tipus de moviments: el real i el virtual o il·lusori. El virtual respon a una experiència mental o física i la resposta de l'espectador ve motivada per la complexitat estructural de l'obra que té al davant.

A París, hi havia una galeria d'art, la Denise René, que fou una de les impulsores del moviment cinètic, no solament a Europa, sinó també a Amèrica, ja que fou una de les impulsores de la mítica exposició *The Responsive Eye* a Nova York el 1966. Entre els artistes de la galeria podem esmentar, entre d'altres, els noms de Vasarely, Max Bill, Nicolas Schöffer, François Morellet, Yvaral..., i els espanyols Francisco Sobrino i els components de l'Equipo 57: Ángel Duarte, Agustín Ibarrola, José Duart, Juan Cuenca i Juan Serrano. Un artista que va treballar a la galeria va ser Eusebio Sempere.

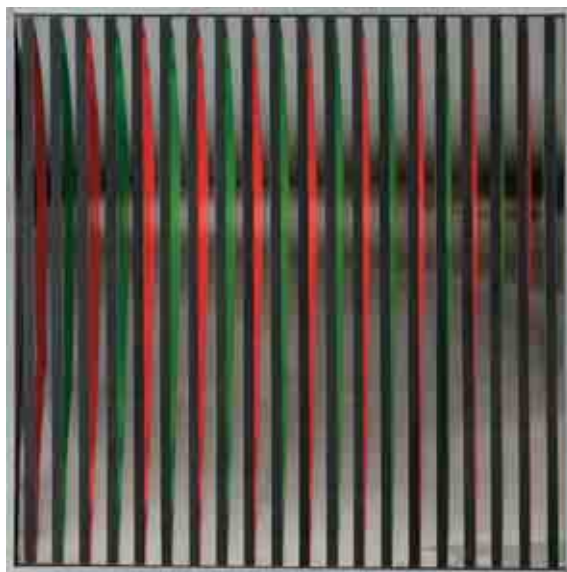
Eren uns anys de cansament de l'informalisme que van donar lloc al naixement del l'art pop, de l'art òptic i del cinetisme, uns anys en què es va tornar a mirar l'ésser humà i la seva racionalitat, i es va deixar de banda la irracionalitat i el personalisme.

3. BARRET, C. *An introduction to Optical Art*, London, 1971, pàg. 9.

4. Vid. JULIAN, Inmaculada. *El arte cinético en España*. Madrid, editorial Cátedra, 1986, pàg. 219-231.

Espai 15. 1965. Fusta acer i pintura
(72 x 72 x 22 cm)

Projecció antagònica. 1969. Tècnica mixta
(52 x 52 cm)

Jordi Pericot i el cinetisme.

Intencionalitat i finalitats de l'obra cinètica

Per aquest artista, l'art ha d'estar implicat en la vida de les persones com un fet social, i ha de trobar-se a l'abast del públic i deixar de ser "propietat" d'una minoria econòmicament privilegiada.

El 1972, em va manifestar, en una entrevista no publicada, el que segueix:

"Tindrà un valor socioartístic si compleix la seva funció de ser seriada [l'obra], amb tota una sèrie de variants que en permeten la industrialització i l'arribada al públic, però no com a peça adquirible, sinó com a estructura artística immersa en la vida corrent de la societat. Que no s'hagi de comprar, sinó que es visqui pel fet de viure-la. L'ideal fóra col·laborar amb projectes estatals, municipals..."

De moment, això està molt lluny i, per tant, s'ha de recórrer a la iniciativa privada, és a dir, a l'arquitectura, que permet que l'art sigui viscut per la societat. L'ideal seria no tenir l'art penjat a la paret, sinó viure en ell. Seria un art visible en estacions de tren, façanes..., fet per a tot el que camini pel carrer."

Exigeix, per tant, la participació de l'espectador, que va descobrint noves formes, colors i textures, i aconsegueix així unes sensacions perceptives encadenades.

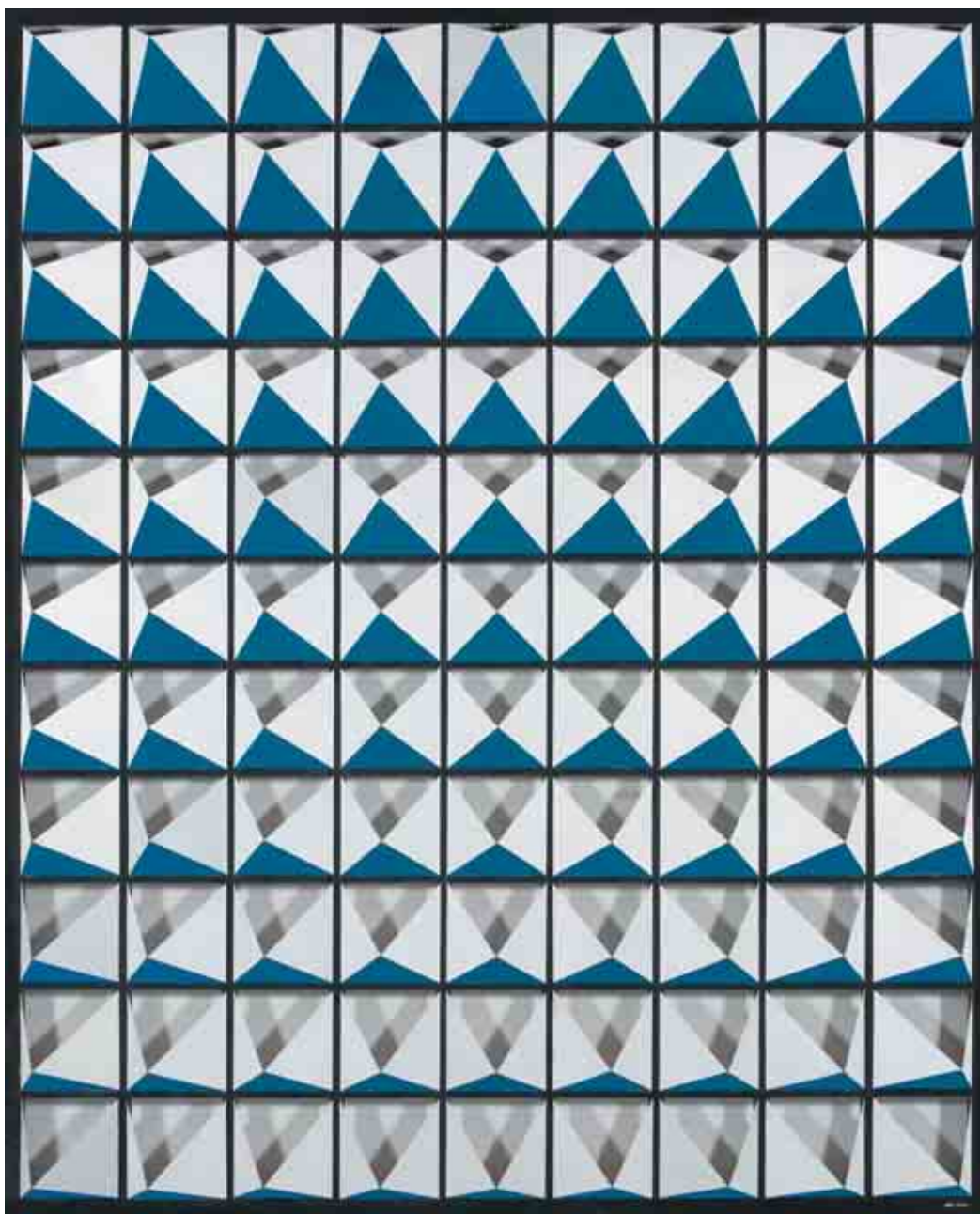
La seva obra persegueix específicament dos propòsits: l'espai i l'estètica del moviment. Aquests dos punts els aconsegueix amb les seves peces de disseny perfecte, que ofereixen la sensació d'inclusió en l'espai, i tot dins del més estricte rigor constructivista. No crea barreres metodològiques entre la pintura i el relleu. Es val pictòricament del color-ombra, del relleu, de la llum real de l'objecte. Aquest punt està unit rigorosament a un tractament de l'element geomètric.

Així mateix, la seva obra està plenament relacionada amb la noció d'obra múltiple, tenint present que li agrada el concepte de treball serial, industrialitzat. Racionalment, afirma que s'hauria de treballar amb cooperació amb sociòlegs, biòlegs, arquitectes i científics que experimentin i detectin els problemes que afecten la nostra quotidianitat.

Els punts següents són fonamentals per a les intencions i finalitats de la seva investigació:

- a) Inclusió de l'obra d'art en la vida quotidiana de les persones.
- b) Promoure la comunicació, en el sentit més ampli.
- c) Permetre que l'espectador desenvolupi la seva imaginació
- d) L'existència de l'obra està en funció de la participació.
- e) Confereix més importància a l'espectador que a l'obra mateixa.
- f) Subministrar contingut estètic per satisfer la necessitat del consum estètic de la societat.
- g) Fer arribar a l'espectador una vibració sense fi per mitjà de l'espai i el moviment.
- h) Desenvolupar el gust estètic social mitjançant la seva aplicació en els camps urbanístics i arquitectònics.
- i) Cercar un nou llenguatge visual basat en la integració de la llum, l'espai i el moviment.
- j) Negar la forma única i afirmar l'obra múltiple, seriada, industrialitzada.
- k) Establir relacions metodològiques entre els camps social, biològic, matemàtic...

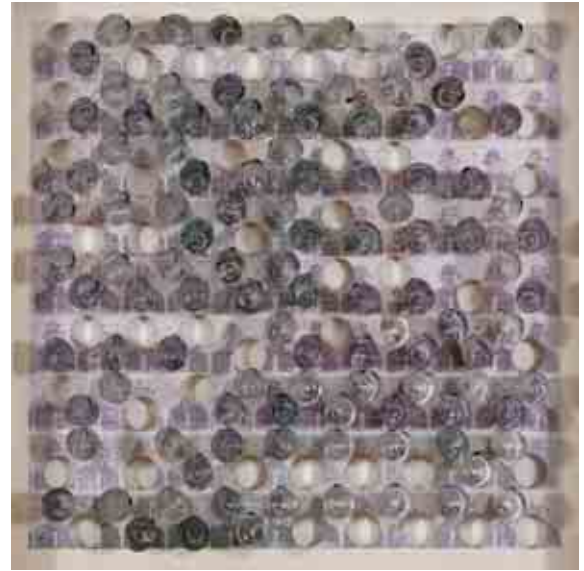
L'any 1967 torna a Barcelona, observa el panorama general, decidint amb artistes i crítics preocupats per la situació la creació d'un grup de debat del qual sortirà més tard MENTE.

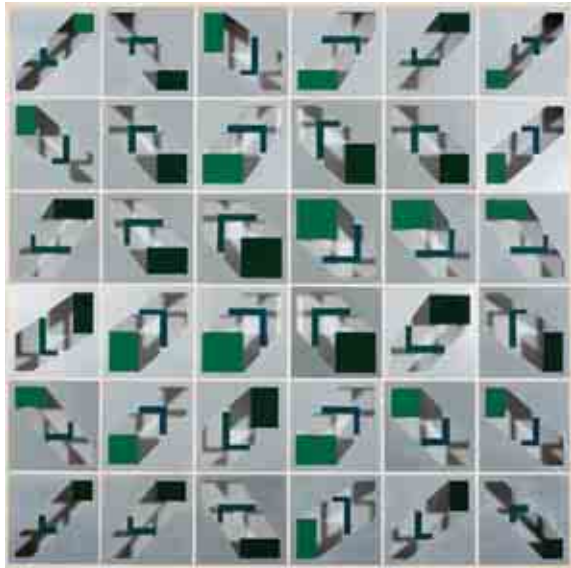
Desplaçament d'un punt sobre buit. 1972. Pintura sobre alumini anoditzat i trepat
(141 x 141 cm)

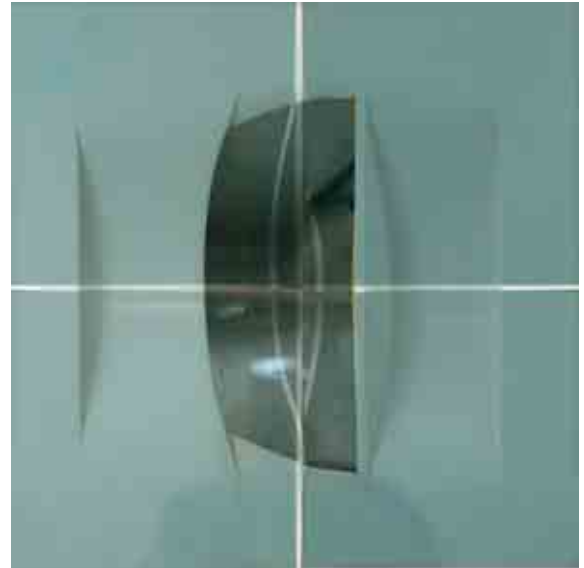
Espai virtual. 1966. Metacrilat estriat sobre pintura
(35 x 35 cm)

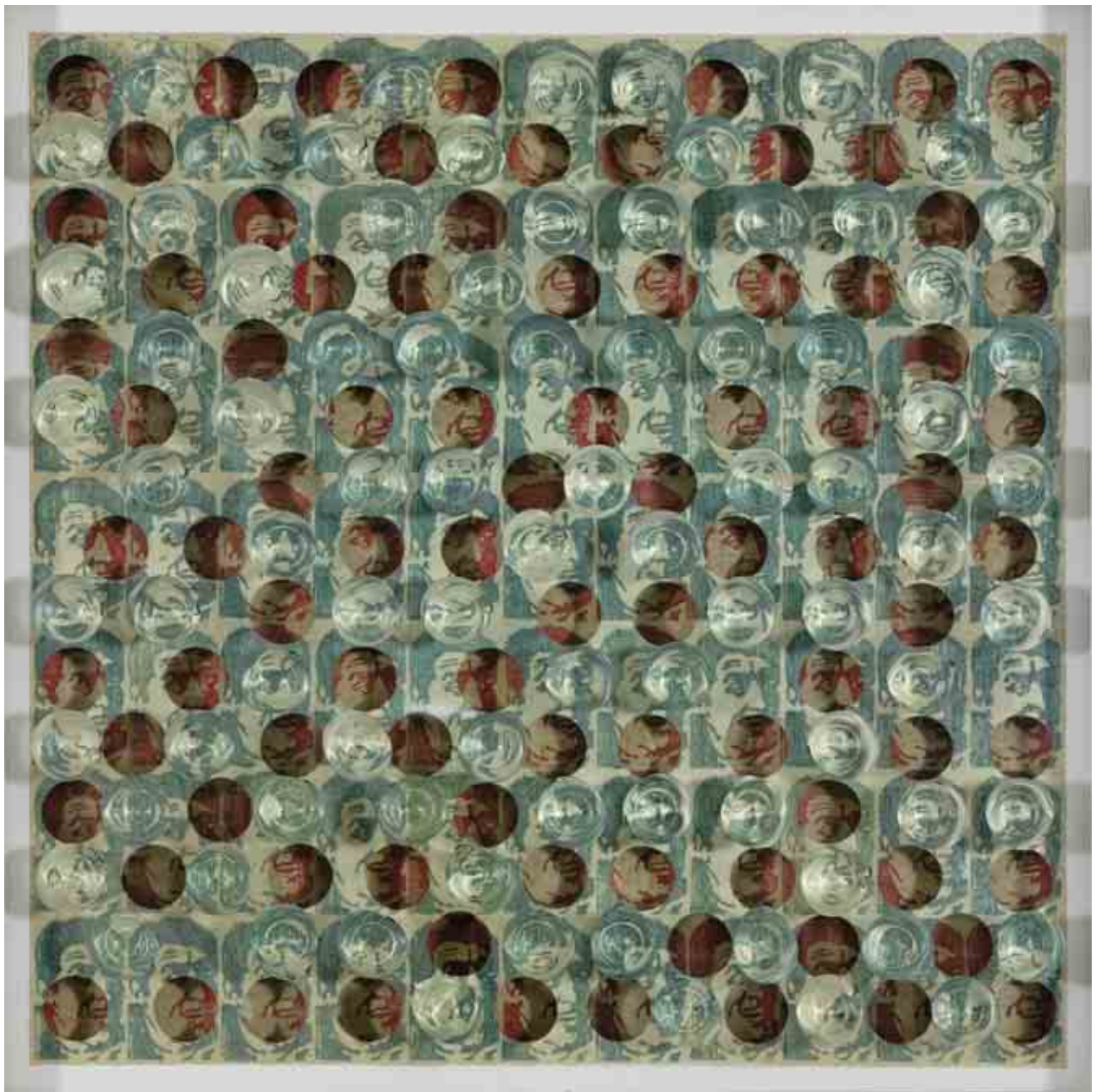
Espai 2T. 1968. Metacrilat metal·litzat sobre tela pintada
(83 x 83 cm)

Buits volumètrics 2 a 2 en variats hexaèdriques. 1972.
Pintura sobre alumini anoditzat i trepat. (114 x 114)

Espai 8A. 1968. Acer, fusta, pintura i metacrilat
(59 x 59 cm)

Espai 3T. 1968. Plàstic metal·litzat sobre tela pintada
(75 x 75 cm)

El grup M.E.N.T.E.

L'any 1968, és un dels fundadors del grup MENTE (Mostra Espanyola de Noves Tendències Estètiques), que tenia com a punts importants aconseguir la integració de les arts i posar l'art a l'altura de la quotidianitat. Es pretén i s'aconsegueix reunir-hi els valors més representatius de l'art contemporani d'Espanya. Va ser el resultat d'una sèrie de diàlegs entre autors dels móns de la plàstica, l'arquitectura, la crítica, el teatre, el cinema i organitzadors d'exposicions. Tots plegats van formar un equip en el qual es conjugaven perfectament la teoria i la pràctica. Va actuar com a secretari Joan Mas Zammit, de la galeria René Metrás, de Barcelona.

Estava molt clara en el grup MENTE la idea que l'art ha de ser l'expressió estètica del món on ens movem; en aquest cas concret era la ciutat, el medi urbà.

Una de les finalitats proposades pel grup va ser intentar definir una línia que unifiqués el camí de la investigació estètica per posar-la en contacte amb el que ha d'usufructuar l'obra d'art, és a dir, amb el públic. Es buscava, no sols un mitjà per establir un diàleg amb l'espectador, sinó també aconseguir que ell es manifestés.

Es demanava a l'espectador l'anàlisi, la comprensió i l'aportació que mostraven les mateixes obres; a partir de les exposicions fetes es duien a terme xerrades o conferències explicatives per deixar clar els propòsits de la feina conjunta del grup i cercaven solucions als problemes que l'art plantejava en la societat. D'una banda, el grup inicial no pretenia ser una entitat

tancada, sinó que volia ser un grup obert a qualsevol iniciativa i, així, es podia ampliar el grup.

El grup va fer unes cinc exposicions entre els anys 1968 i 1970⁵ i va crear una revista que, sens dubte, va ser un òrgan de referència important per als artistes joves de Barcelona en aquell moment.

Obra cinètica i etapes de la seva producció.

Recordem que va començar les seves experiències cinètiques el 1965, encara que la seva exposició dins d'aquesta tendència la va realitzar més tard.

La tasca de Jordi Pericot no és tan sols pràctica, sinó, també, teòrica. Jordi Pericot, en considerar que les seves investigacions es movien en un pla excessivament teòric, tot i seguir entorn del moviment, va deixar aquells camins que el portaven a l'anàlisi exclusiva de la mutació formal per endinçar-se en el camp dels significats. Estilísticament, va renunciar a les connotacions de tipus personal per utilitzar i manipular imatges, ja en finalitat emotiva o informativa.

Jordi Pericot ofereix una nova versió de l'espai. Això ho aconsegueix per mitjà del *Mòdul T*, que de forma reiterada i progressiva inclou el color i els buits. L'obra de Vasarely és considerada principalment com a pictòrica, mentre que la de Pericot és qualificada d'ondulada, gràcies a les làmines de metacrilat que hi col·loca.

El cinetisme de Jordi Pericot respon a un context de transició des del franquisme fins a l'inici de la democràcia i neix amb la voluntat d'apropar i fer participar l'espectador en la creació artística, com hem especificat en l'apartat anterior.

5. El 1968 a Barcelona, el 1969 a Rotterdam, Tenerife i Bilbao, i el 1970 a Pamplona.

Espai 6. Nu a l'espai. 1967. Fusta, acer i pintura
(85 x 95 cm)

Espai 8. 1967. Fusta, acer i pintura
(85 x 97 cm)

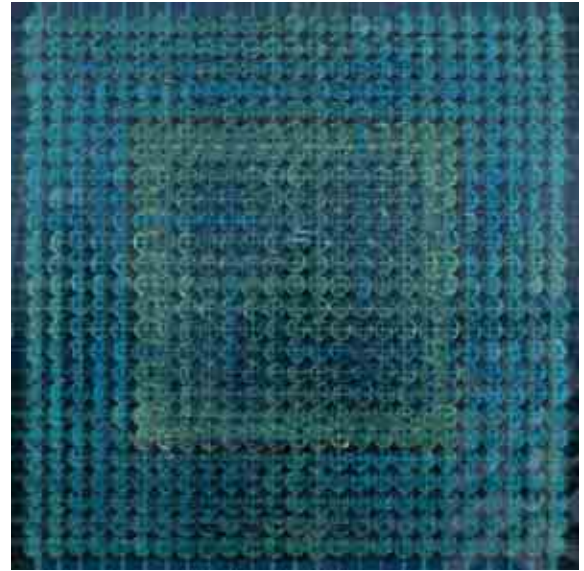
Espai 10. 1967. Fusta, acer i pintura
(72 x 72 cm)

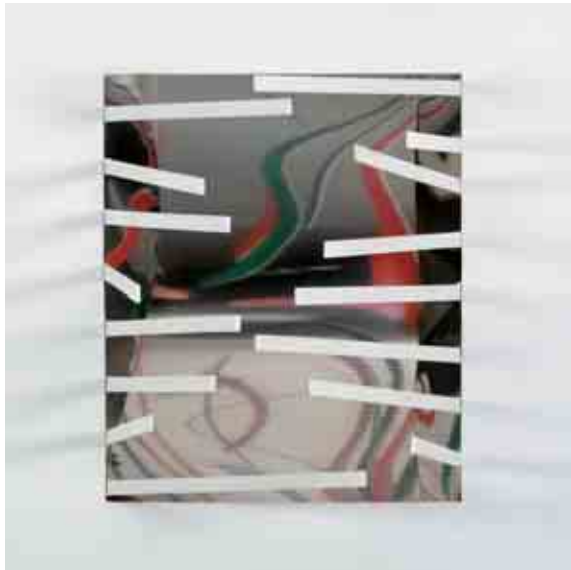
Espai 12. 1967. Fusta, acer i pintura
(68 x 93 x 17 cm)

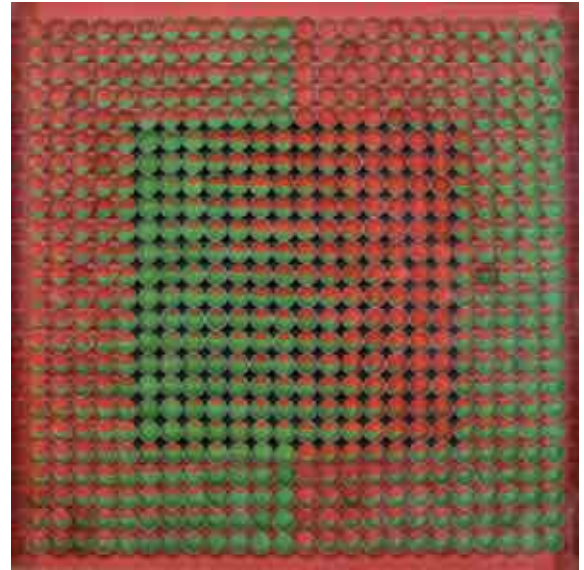
Espai segons lleis d'atzar 86-625 T.a. en blanc i negre. 1972
Metacrilat metal·litzat i pintura. (120 x 120 cm)

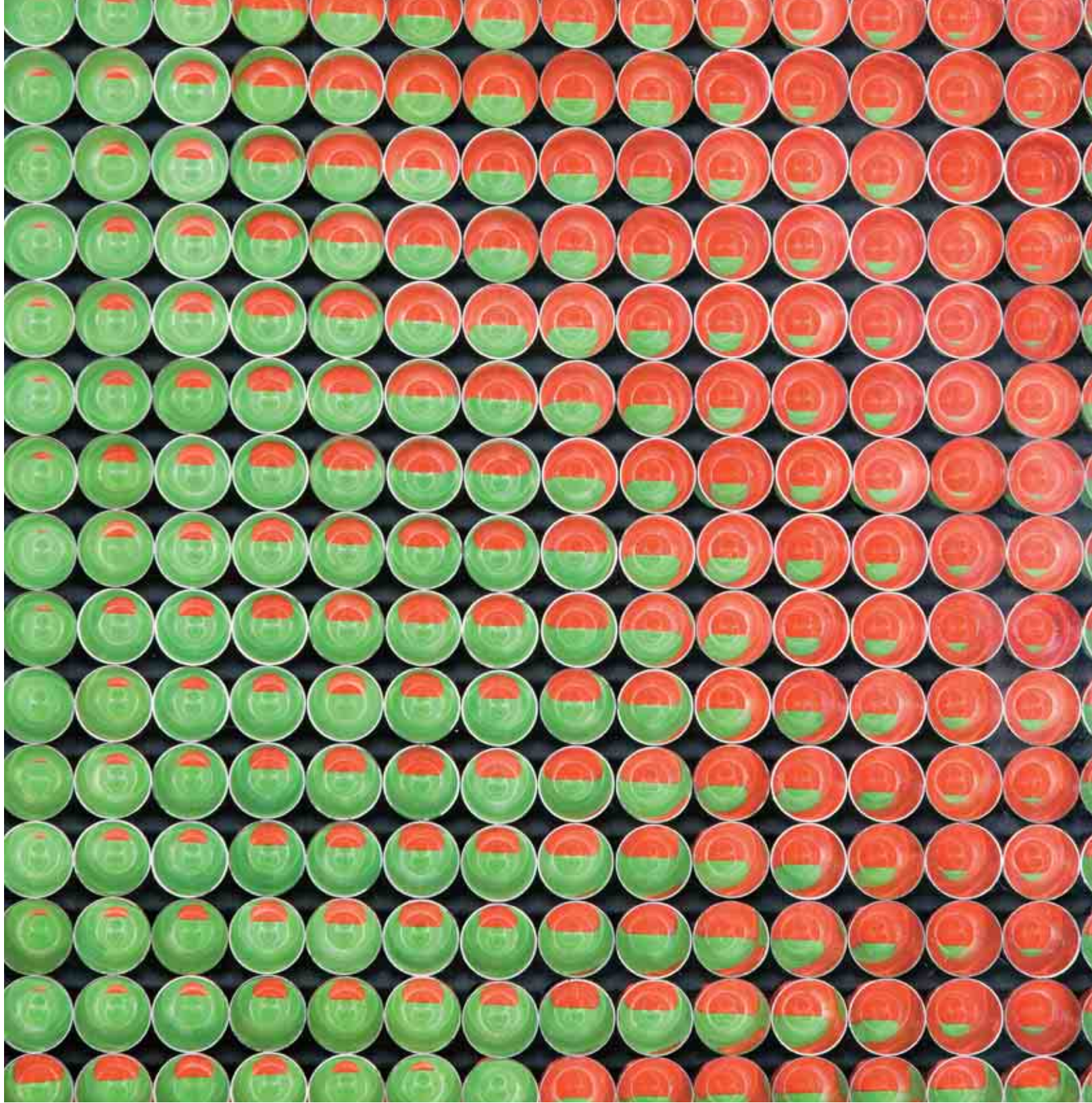
Espai 88 en progressió perpendicular 625 T. a .T. a. en blau i verd. 1971. (120,5 x 120,5 cm)

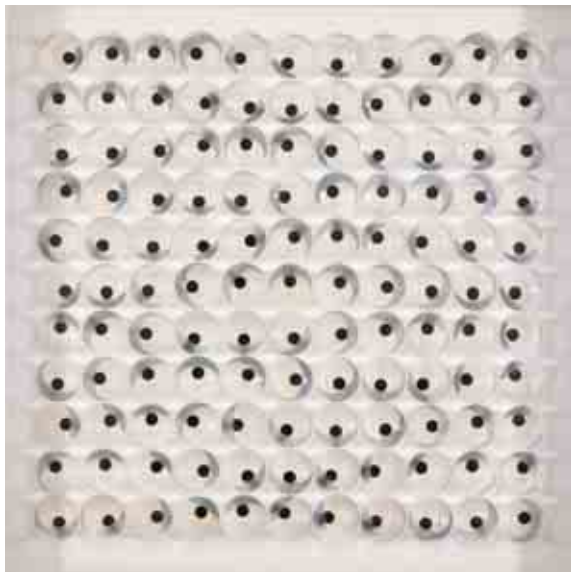

Espai 7. 1967. Fusta mòbil, acer i pintura
(85 x 95 x 17 cm)

Espai 50- 576 T. Tres plans en roig i verd. 1971
(120 x 120 cm)

Rotació de punt N/B en espai 73-121. 1971.
Metacrilat sobre pintura. (60 x 60 cm)

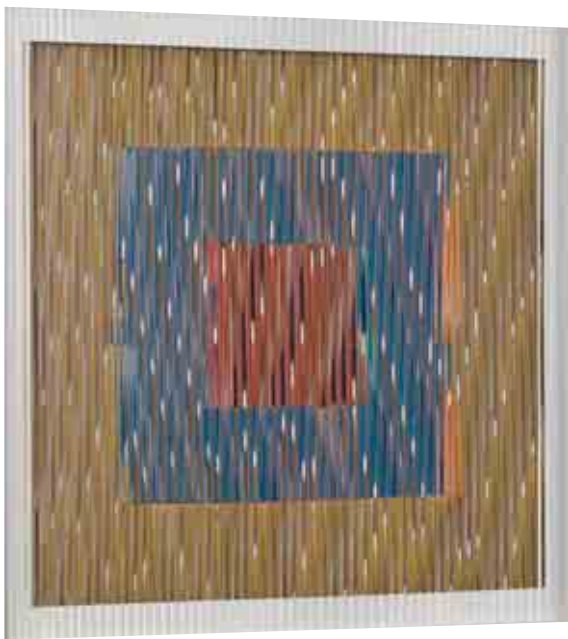

Espai 41T-576T. Variants progressives 1969
(115 x 115 cm)

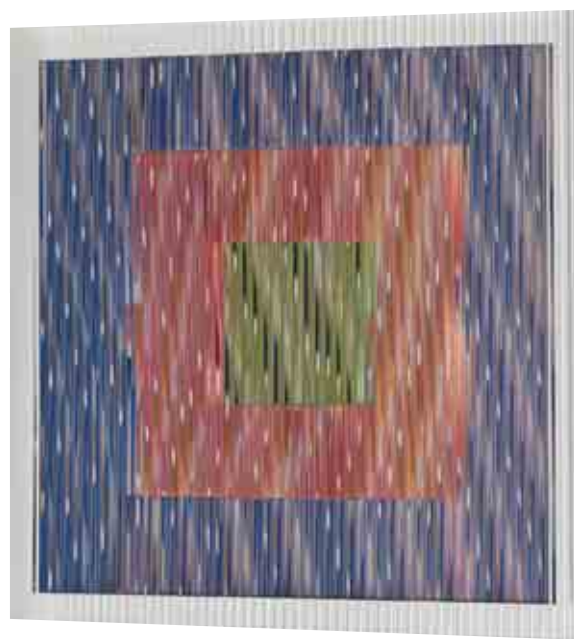

*Incisió 4 x 3-1. Espai 61R. 1971. Metacrilat estriat sobre pintura.
(90 x 90 cm)*

Visió angular esquerra d'*Espai 61R*.

Visió angular dreta d'*Espai 61R*.

El moviment s'expressa en l'obra de Jordi Pericot en dues possibilitats: virtual i real. La primera s'aconsegueix per mitjà de la reflexió i gràcies a les planxes prismàtiques incorporades en les seves realitzacions. La segona s'aconsegueix per mitjà de la reflexió de l'acer i dels cons. No dóna com a resultat un moviment real, no espacial (no hi ha canvis espacials, motors o reguladors), i sí que es donen canvis i variacions de lluminositat, color i textura.

Hi entra plenament el factor del camp imprevisible, ja que no està en absolut controlat per mitjans mecànics. La participació de l'espectador és imprescindible per a l'obtenció tant del moviment virtual com del moviment real de les peces.

Ara bé, és necessari assenyalar, un cop examinada la seva obra, que hi són presents ingredients lluminosos, ingredients cromàtics i experiències psicofísiques; les lleis d'agrupament: redundància, permutacions, combinatòria...; els principis d'organització en oposició (buits antagònics); la percepció de la profunditat, i efectes de rotació i variació.

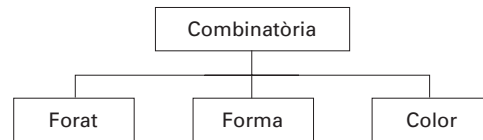
Hi ha tres punts importants, que marquen la seva evolució:

1. El punt de partida de la investigació gestàltica de Pericot és la frase "l'espai és la projecció d'un punt infinit"⁶. Partint d'aquest punt, comprèn que la projecció total sols es pot realitzar al centre d'una esfera metal·litzada. És conscient, d'altra banda, de la impossibilitat de visualitzar aquest cas. En conseqüència, utilitza planxes d'acer polit amb la finalitat d'aconseguir la projecció.
2. Apareix el con, que ofereix les màximes possibilitats de projecció amb potencialitat de visió gràcies a les seves propietats reflexives. La introducció del

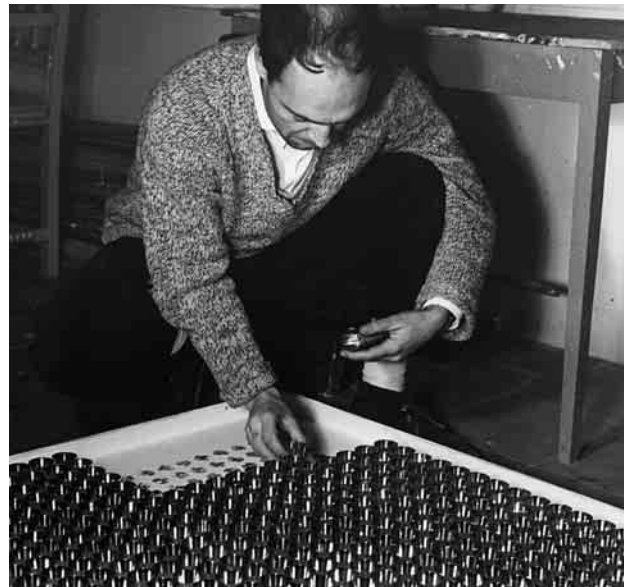
tronc de con suposa una reducció en relació amb el seu plantejament anterior. Es posa de relleu un nou camp de possibilitats: la combinatòria.

3. La idea de l'espai com a forat, el buit, és una idea que segueix seguint.

Apareix així en la seva obra:

Hem d'aclarir que el forat condicionat per la forma i el color es transforma en absència, en necessitat.

Jordi Pericot l'any 1969 al seu estudi.

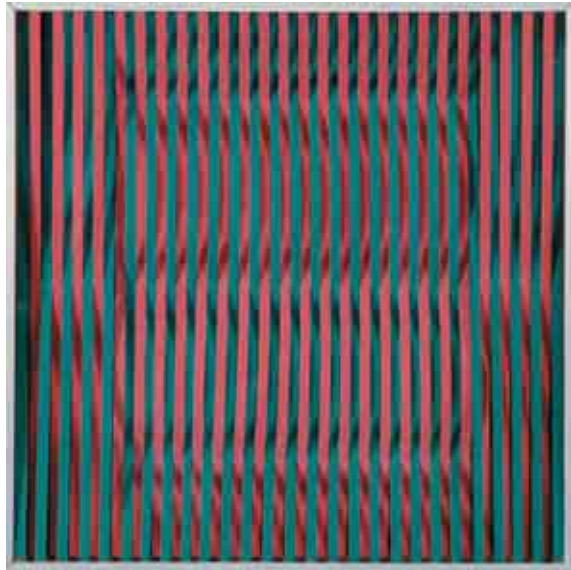
6. Entrevista, desembre del 1972.

Espai 10 R blau - violeta. 1968.
Metacrilat estriat sobre pintura. (50 x 50 cm)

Incisió a l'espai 58 R blau roig. 1971.
Metacrilat estriat sobre pintura. (68 x 68 cm)

Incisió complementària a l'espai. 1969. Tècnica mixta
(57 x 57 cm)

4 x 4 a l'espai 57 R roig blau. 1971.
Metacrilat estriat sobre pintura. (50 x 50 cm)

Jordi Pericot a la Biennial de Venècia 1972.

Plàsticament, el procés seguit des de l'inici, el buit com a absència o necessitat, es pot dividir en tres etapes: 1965-69, 1969-70 i 1971-85.

Del 1965 al 1969: En aquesta primera època, atesa la impossibilitat de visualització del centre d'una esfera metal·litzada, utilitza, en les seves peces, amb la finalitat d'aconseguir aquesta projecció d'un punt a l'infinit, els processos següents:

- Planxes polides d'acer inoxidable per a l'estudi de la reflexió.
- Concavitats en l'espai i inclusió de l'element color.

Les obres d'aquesta època són, en general, de gran format. Posteriorment, la mesura utilitzada és la del metre quadrat o de 120 cm x 120 cm.

Aquestes estructures guerxes, que realitza amb acer, representen per Pericot un problema d'espai. Per això, pensa que és millor realitzar la idea de mòdul, que

portarà a terme amb la segona etapa. Aleshores, executa un nou tipus d'obra, denominada *Espai... R*, que consta dels elements següents: un suport de fusta, on es munta una caixa superposada, on posa la cartolina prèviament pintada segons l'efecte i la funció assignada (ratlles, rombes, triangles...). A partir del moviment de l'espectador, hi ha canvis reals de formes i colors. Tota l'estructura formal produeix la impressió de vibrar, de ballar davant dels nostres ulls, variant per complet tota la seva disposició interna.

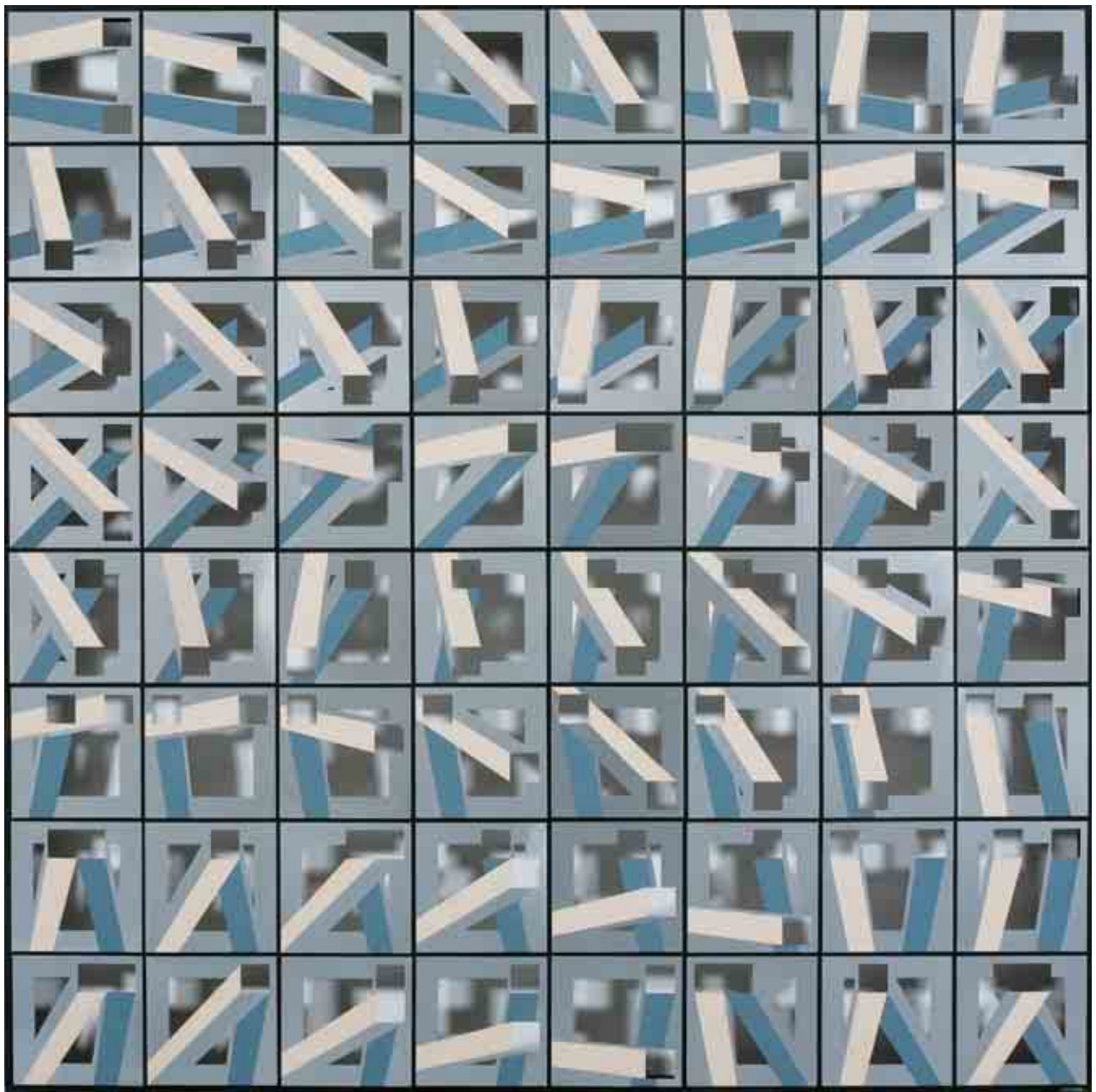
Del 1969 al 1970: L'obra es modifica segons els punts següents:

- Evolució en les reflexions amb llum i color.
- Incisions complementàries en l'espai mitja amb encunyacions i trepants. Aportació del mòdul seriati T amb buits.

En aquest període, el tema suggerit segueix sent l'espai, però el que realment s'exposa és el moviment virtual produït pel desplaçament de l'espectador, que veu el tema des de fora com un sistema que canvia, atesos els efectes òptics que es produeixen a través dels cons i els vidres estriats.

Aquest mòdul seriati T consisteix, en essència, en una capsula amb tapa de vidre, al fons de la qual hi ha una superfície policromada. Aquesta superfície base es divideix en coordenades, en el punt d'intersecció de les quals es col·loquen els cons. Aquests cons estan metal·litzats i reflecteixen al seu exterior el fragment de color i forma que limiten. Sobre aquests cons, es col·loca la tapa, de metacrilat estriat o llis, que contribueix poderosament als efectes de la reflexió.

Els títols que dona a aquest tipus d'obres són com equacions matemàtiques, com si resolguessin els plantejaments que l'autor s'havia plantejat al començament de realitzar-les.

Rotació i interacció de dos buits sobre buit. 1973. Pintura sobre alumini anoditzat i trepat
(151 x 151 cm)

El mòdul que anomena T és, en essència, un tronc de con buit que té la propietat de ser reflexiu, no sols a l'interior, sinó també a l'exterior, gràcies a la seva forma i al material utilitzat (metacrilat, acetat de cel·lulosa metal·litzat). Aquest mòdul T reuneix, doncs, com hem dit, qualitats òptiques per a la reflexió i gràcies a la unió del con amb la superfície del fons (quadrants, diagonals...) possibilita la creació d'espais nous.

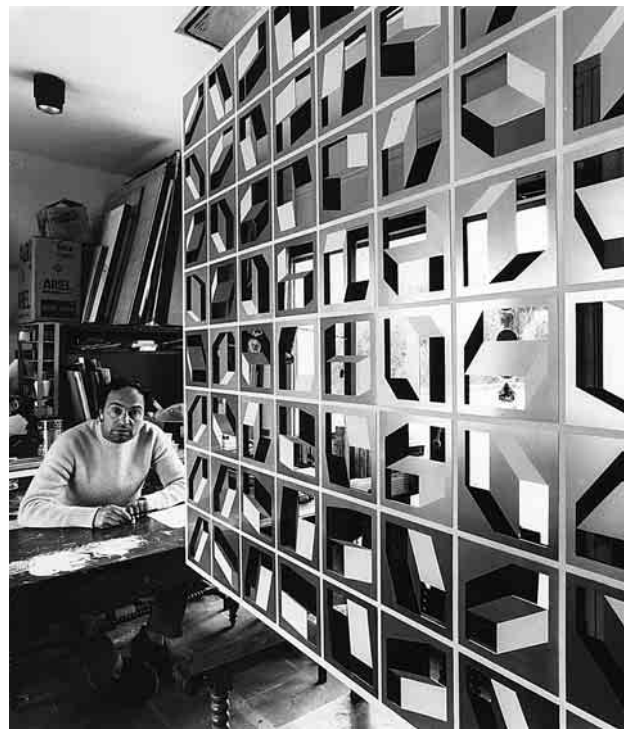
Aquest sistema abraça nous espais i la vibració cromàtica, que s'aconsegueix gràcies a la disposició regular dels cons, que en certa manera dóna a l'obra un valor calidoscòpic.

Aquesta obra pretén ser obra seriada i es relaciona molt bé amb la idea d'obra múltiple, i ofereix la possibilitat, consegüentment, de ser industrialitzada.

Del 1971 al 1985: Els anys setanta són un període més conceptual i s'observa una mínima inclusió d'aquest component. Podríem dir que les obres es caracteritzen per l'absència del color.

En aquest període, es donen les variacions següents:

- Problemes d'espai, llum i color.
- Integració del buit mitjançant l'encunyació d'alumini anoditzat que segueix un ritme modular. Aquestes peces d'alumini són de forma quadrada i es col·loquen sobre un suport de fusta que estructuralment és com una reixa amb quadrats.
- Desplaçament d'un punt o d'una forma sobre el buit. El sistema de realització és el mateix que per al punt número dos.
- Reiteració del quadrat, el rectangle i el triangle d'un dibuix base.
- Per evitar que les obres no facin una sensació d'absoluta dependència del pla, avança i retira cada un

Jordi Pericot al seu estudi l'any 1974.

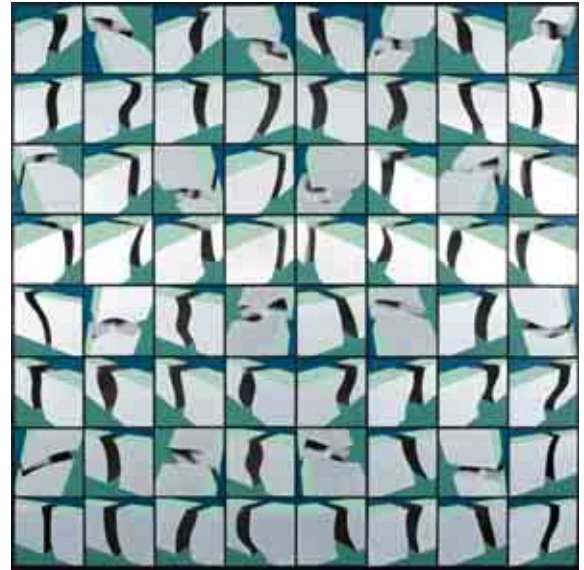
dels elements del conjunt sobre un programa de progressions.

- Utilitza el sistema de combinatòria, permutacions, etc.
- Atorga al forat el significat de buit. L'objectivitat de l'absència. El tema del forat és obsessiu.

En totes les obres d'aquest període, l'estructura formal està dividida en compartiments quadrats sobre els quals col·loca les peces d'alumini foradat, en part per formes geomètriques i pintades sempre en correspondència directa amb el forat de la peça corresponent. Podria dir-se que hi ha una correlació directa entre forma, buit i color.

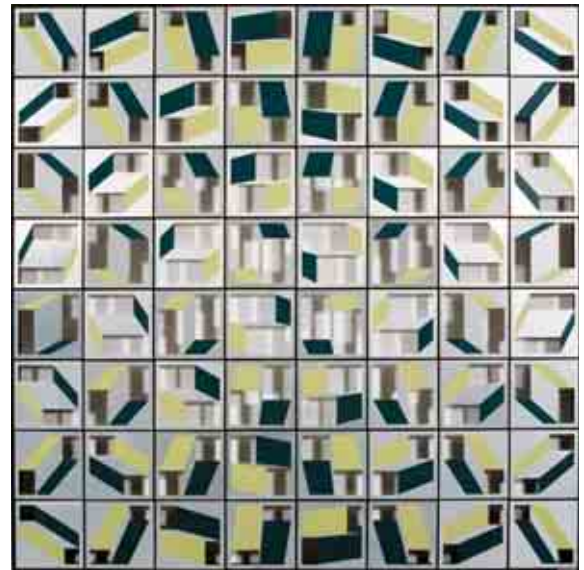
Seccions progressives en espai 16 condicionades per forma i color. 1973. Pintura sobre alumini anoditzat i trepat. (119 x 119 cm)

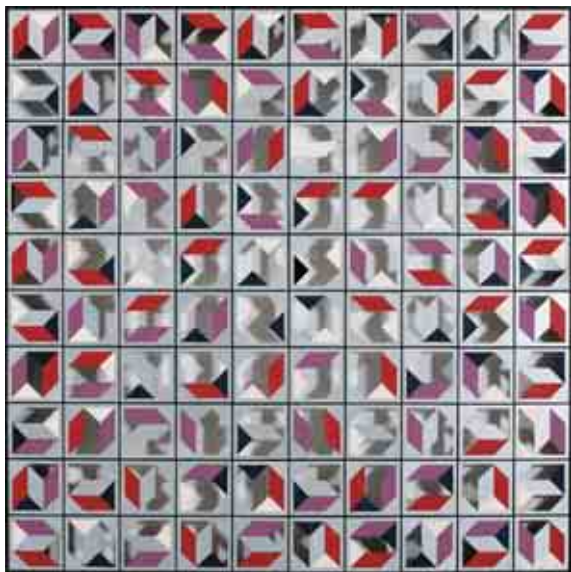
Seccions espacials 290 amb volum. 1974. Pintura sobre alumini anoditzat i trepat. (119x119 cm)

Progressió orgànica segons l'atzar, buit 11. 1972. Pintura sobre alumini anoditzat i trepat. (119x119 cm)

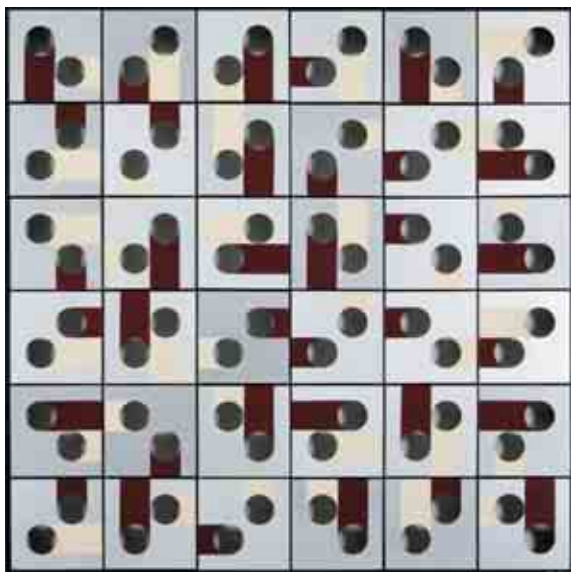
Buit volumètric 22 en rotació. 1974. Pintura sobre alumini anoditzat i trepat. (151x151 cm)

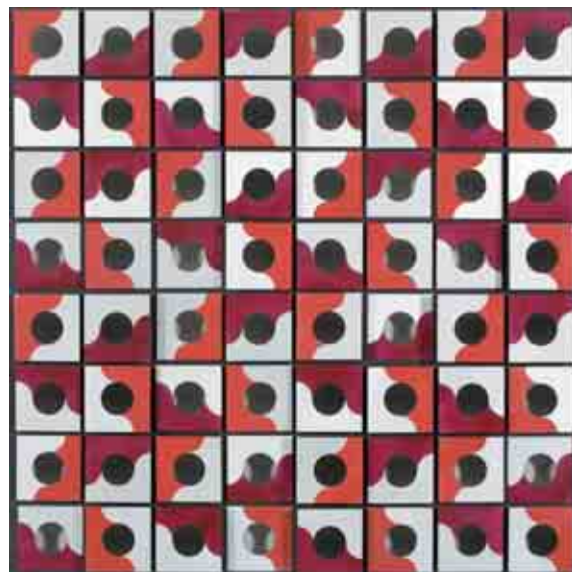
Possibles permutacions de buit 12 sobre mòdul forma-color.
1972. Pintura sobre alumini anoditzat i trepat.
(150 x 150 cm)

Buits 14 progressius del 36 x 6 condicionats per forma i color en sis nivells de l'espai. 1973. Pintura sobre alumini anoditzat i trepat. (114 x 114 cm)

Buit circulars en distintes direccions per forma i color. 1972.
Pintura sobre alumini anoditzat i trepat. (114 x 114 cm)

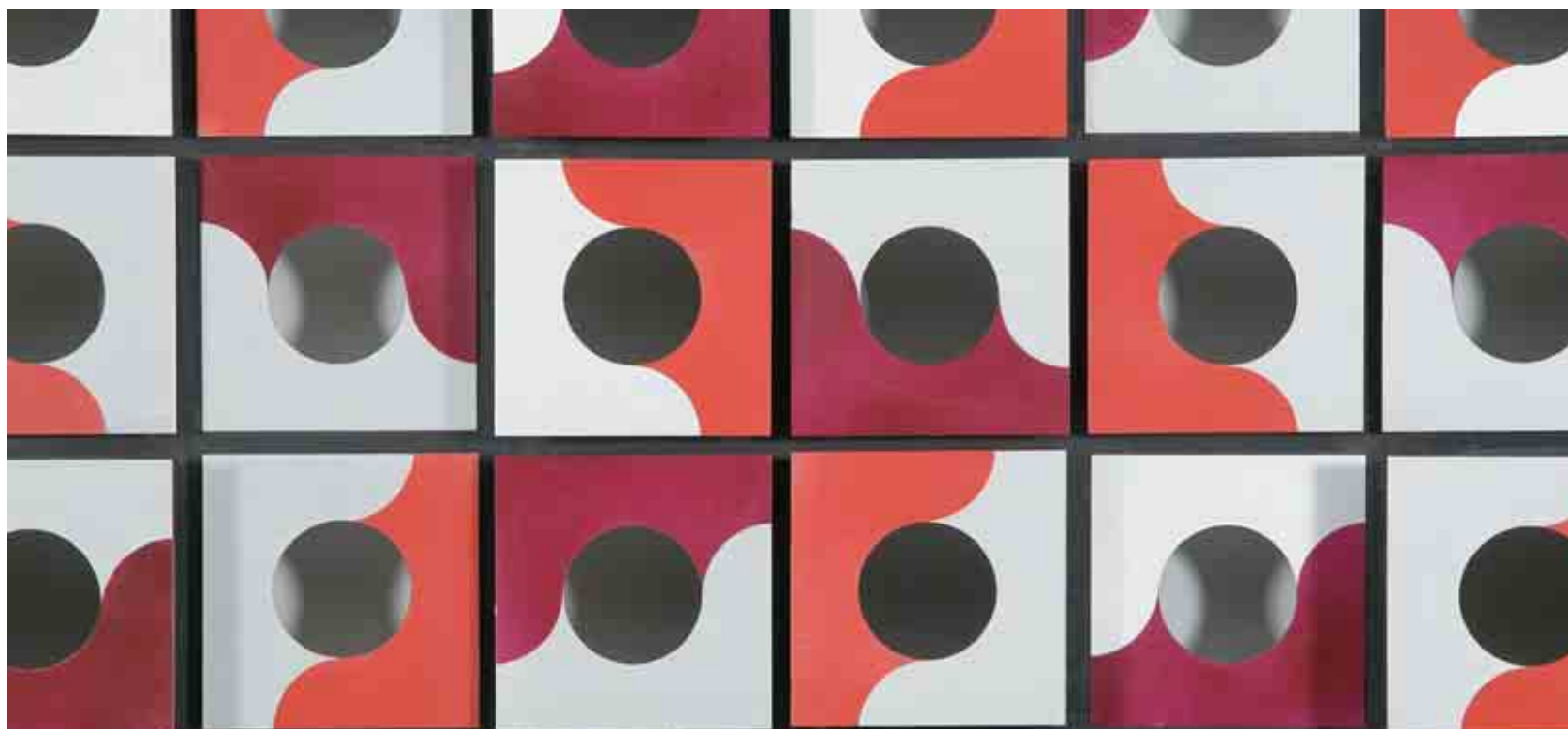

Buit 2, forma i color en 8 variants sobre 7 plans a l'espai. 1972.
Pintura sobre alumini anoditzat i trepat. (124 x 124 cm)

Detall de Buits 14 progressius

Detall de Buït 2 forma i color

L'any 1975, considera que el seu interès per la manipulació dels elements abstractes l'està portant a una forma artística descontextualitzada, és a dir, desvinculada de la realitat social, que fa que l'obra no connecti amb les pràctiques sociopolítiques que les circumstàncies semblaven exigir.

És un moment en el qual ja és llicenciat en filosofia i lletres (filosofia pura) i inicia una sèrie d'obres vinculades a la realitat de l'entorn, obres que no han estat exposades en galeries.

Formalment, introdueix models cònics; en la semàntica, passa de les idees abstractes a situacions amb resultats pragmàtics; en el mètode, recorre a les tècniques augmentatives de la persuasió i utilitza figures retòriques, amb especial interès pel tractament dels significats que vénen donats per l'ús concret de l'obra i minimitzant els continguts semàntics propis de la imatge.

L'ús dels materials de Jordi Pericot no respon a una elecció arbitrària. Es troba estretament unida a la funció que ells mateixos desenvolupen en l'obra. En conseqüència, la utilització d'un material o un altre està condicionada per la possibilitat de l'expressió del mateix material. Forma i color podem dir que creen entre si un sèrie de relacions interdependents. En una entrevista al *Diario de Barcelona*⁷ va manifestar:

“Hi ha, a la meua obra, una recerca plàstica de noves formes que tenen diversos aspectes. Un d'ells és l'aplicació de certs materials a l'art plàstic, justament en la recerca cinètica, a la recerca d'una estètica del moviment.”

Els materials que utilitza són: fusta (base o suport de l'obra), acer inoxidable, metacrilat estriat o llis, polièster i

acetat de cel·lulosa. Com hem dit abans, cadascun dels materials té unes propietats específiques.

L'ús de l'acer inoxidable està determinat per la seva propietat de reflexió total, perquè es corba amb facilitat; és com un mitjà de projecció de les imatges. La forma, igual que succeeix amb els materials, es troba molt condicionada per la funció que desenvolupa. Podria afirmar-se que és el resultat d'una funció, i a la inversa.

Les formes que Pericot utilitza a les obres són geomètriques: línies, cercles, triangles..., i a fi de no quedar-se en una “pura dada” tan sols i facilitar la comunicació, procedeix a fer la repetició d'aquests elements. Els procediments utilitzats són permutacions, inversions, sistemes de suma, de la combinatòria, que l'ajuden a eliminar de la seva obra el punt de vista fix i permeten a l'espectador descobrir aquest aspecte de la seva producció.

Utilitza fons llisos amb motius que es vegin projectats i repetits en cons, i cintes que es creuen en l'espai comprès entre la superfície i el vidre, que les aïlla de l'exterior.

El color és un dels elements que millor reflecteix la seva evolució cap a aquesta recerca de la projecció de l'espai. En els seus primers períodes, el color juga un paper important en les peces, especialment en les que porta a terme el mòdul seriat T. S'aprecia una gran riquesa cromàtica i les obres són plenes de colors en contínua transformació. En aquestes obres és indispensable la participació de l'espectador per mitjà del seu desplaçament. Utilitza colors oposats que, en el fons, són complementaris, per exemple verd-vermell, morat-groc.

7. DOMINGO, O. “Jordi Pericot”, Barcelona, *Diario de Barcelona*, 18 juliol, 1971.

Reflexos i moviments defensius. 1981. Pintura sobre fusta
(150 x 150 cm)

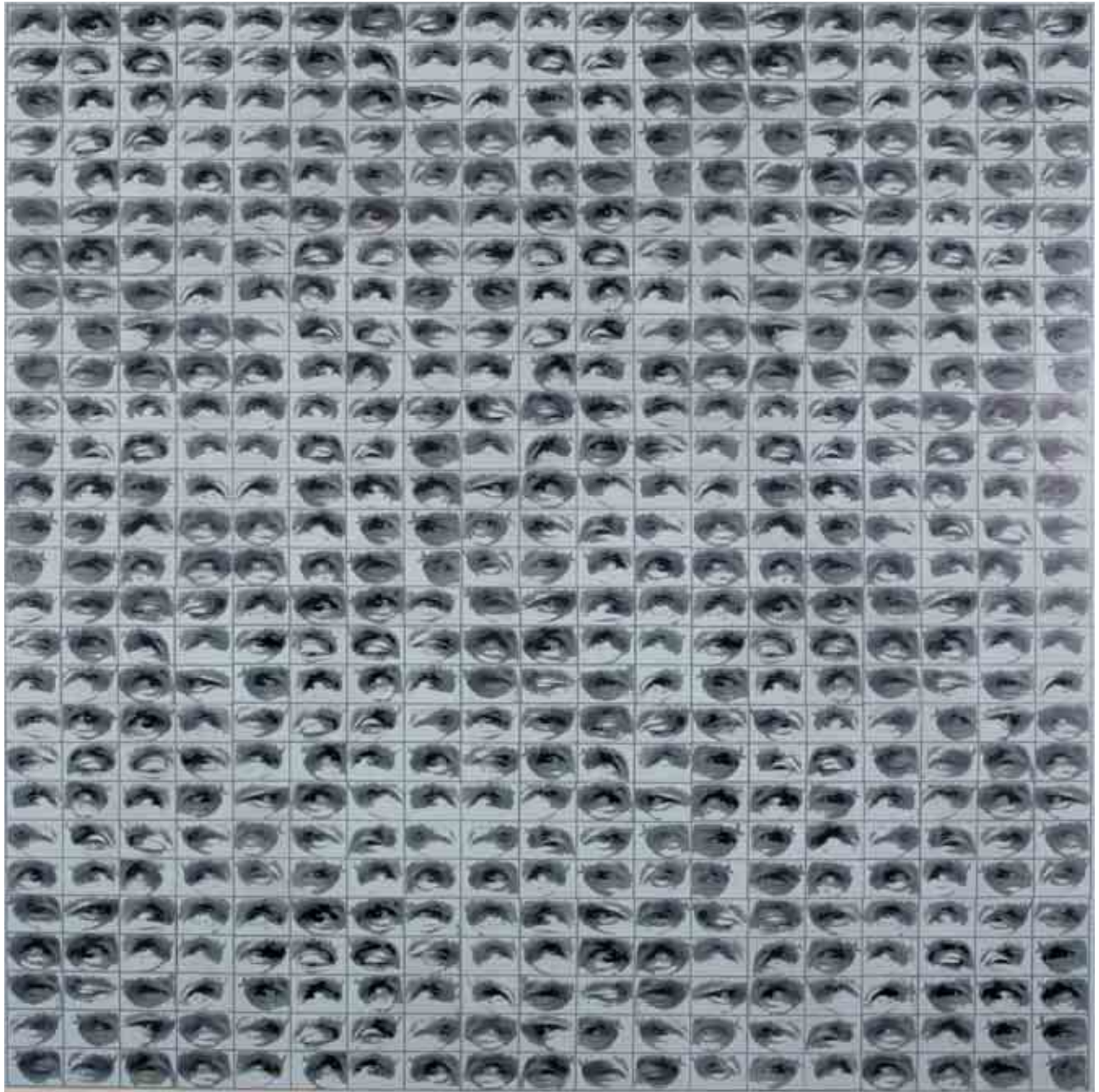
Poema amb silenci: Manifest comunista. 1983.
Pintura sobre fusta. (150 x 150 cm)

Relació de grup 1 en fons blau. 1981. Pintura sobre fusta.
(120 x 120 cm)

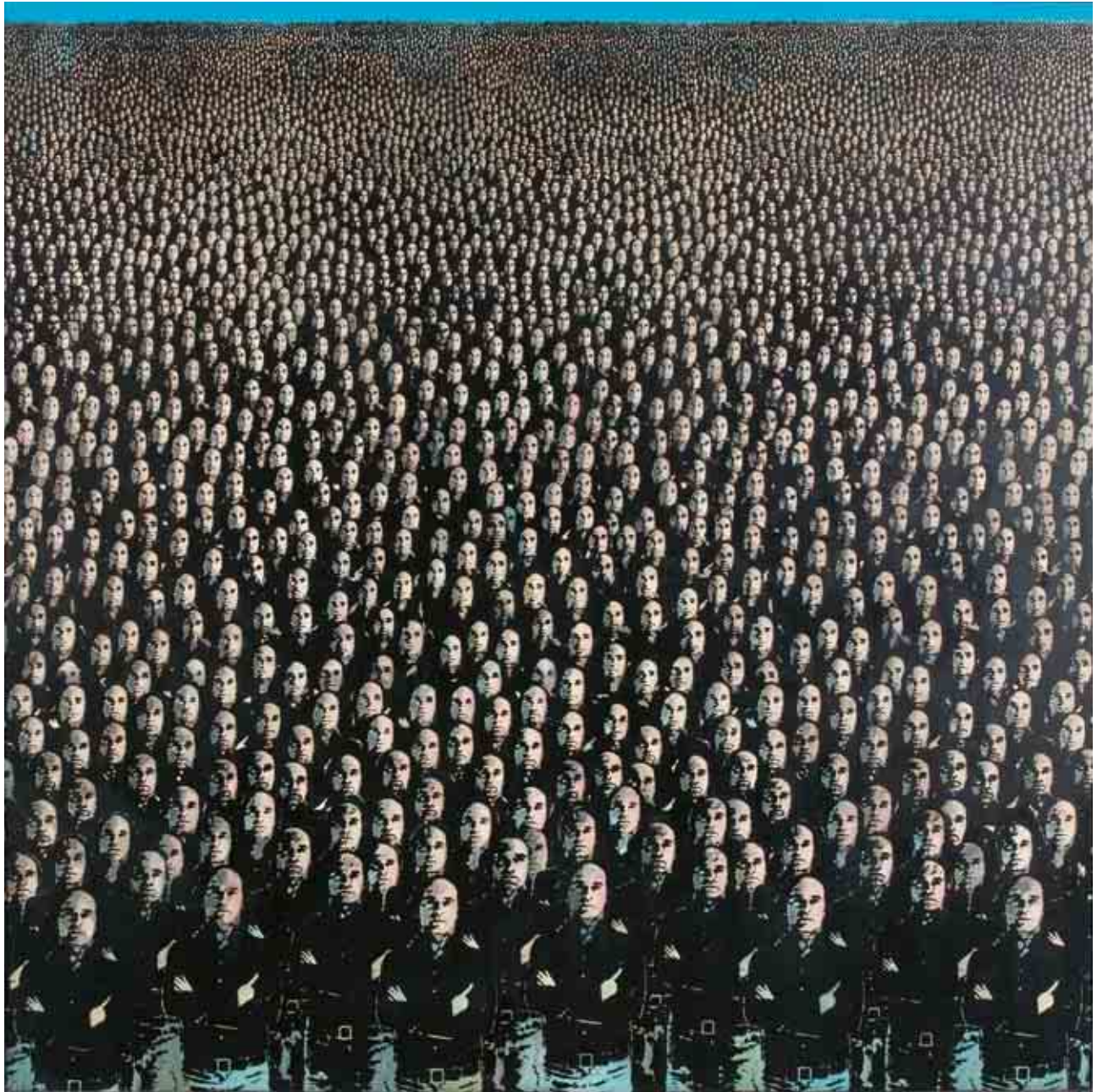

Seqüència impròpia. 1982. Pintura sobre fusta
(150 x 150 cm)

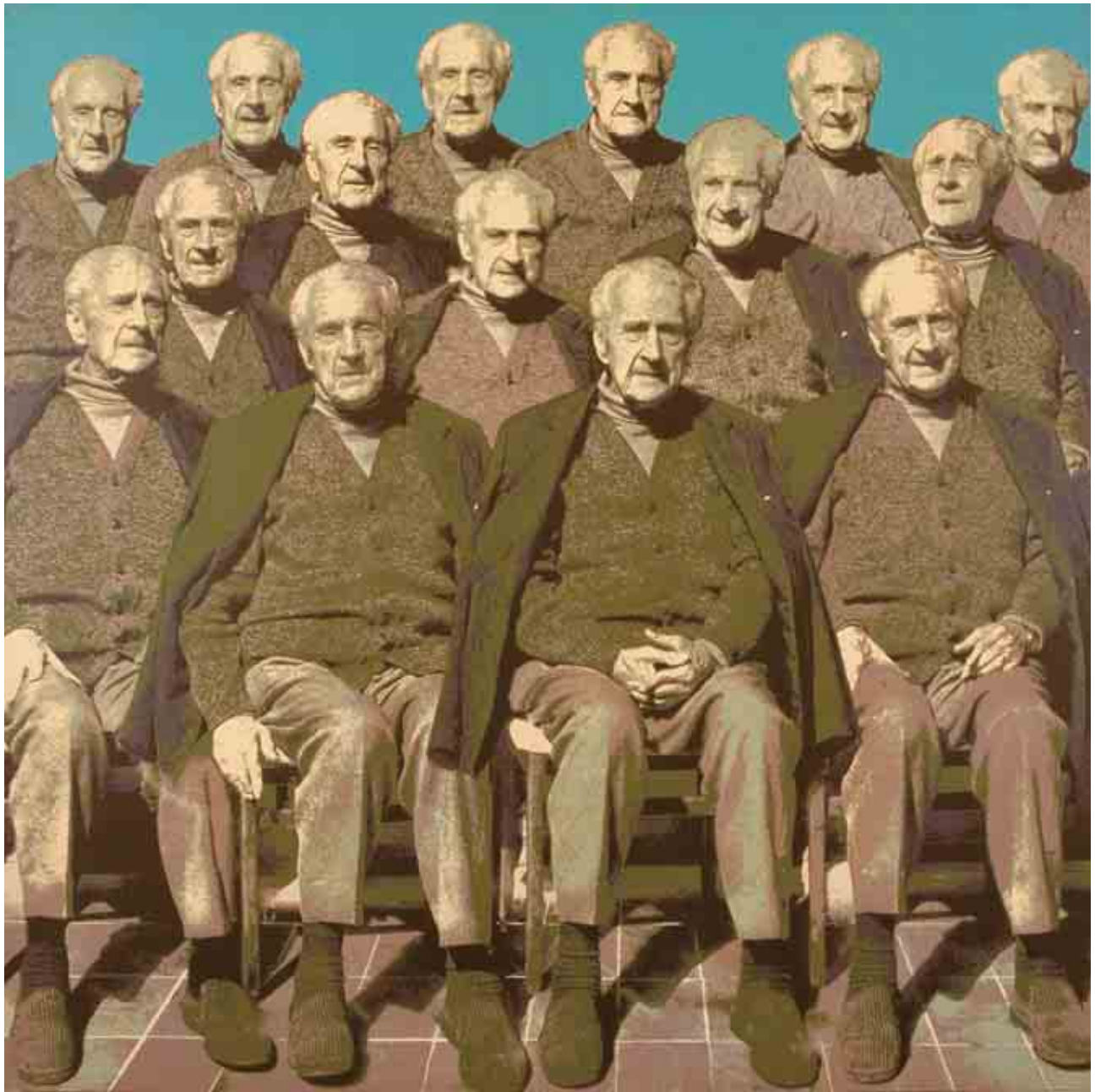

Múltiples ulls per a una mirada. 1983. Pintura sobre fusta
(150 x 150 cm)

Egomassa. 1984. Pintura sobre fusta
(150 x 150 cm)

Equip d'identitat en passat. 1984. Pintura sobre fusta
(150 x 150 cm)

Transitar per un món possible. 1982. Pintura sobre fusta
(120 x 120 cm)

Moviment progressiu. 1981. Pintura sobre fusta
(150 x 150 cm)

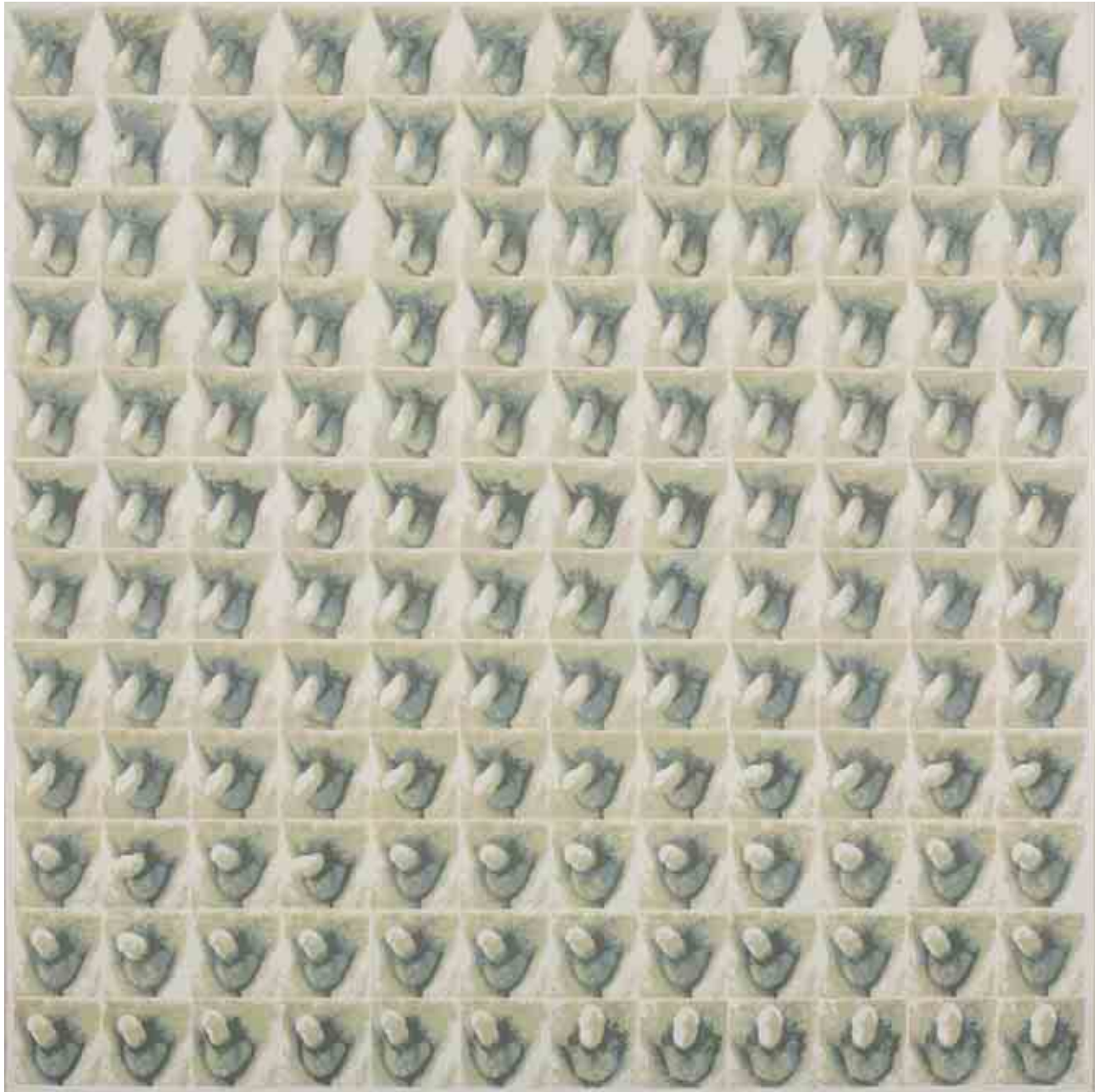
Seqüència en primer pla. 1984. Pintura sobre fusta
(150 x 150 cm)

Manifest. 1982. Pintura sobre fusta
(150 x 150 cm)

Seqüência en present. 1983. Pintura sobre fusta
(150 x 150 cm)

Moviment vital. 1933. Pintura sobre fusta
(150x 150 cm)

MeRdA. 1984. Pintura sobre fusta
(150 x 150 cm)

Com a cloenda. "Personatges per pròtesi"

La darrera obra de Jordi Pericot, indica certes diferències en relació amb la producció cinètica i un retorn a la figuració.

La sèrie "Figures retòriques" va més enllà del cine-tisme: és una aplicació de les lleis gestàltiques aplicades a la figuració a partir de la retòrica aristotèlica. Es compon d'autoretrats i personatges anònims com a supersignes figuratius. A la darrera sèrie, "Personatges per pròtesi", apareixen rostres anònims com a caricatures i prototipus humans realitzats amb una tècnica molt solta i fluida. Una sèrie que l'apropa a la neofigu-

ració de Francis Bacon pel que fa a la tècnica i a la cruesa dels representats.

Amb la voluntat de recuperar la memòria artística del seu passat pròxim i l'obra més recent, Jordi Pericot ha exposat una part de la seva obra en diferents museus de Catalunya.

Amb el temps, més de quaranta anys, es comprova que aquest moviment estava plenament identificat amb els corrents artístics i socials internacionals del moment. Un moviment que volia posar ordre i racionalitat en un món que, a causa de la guerra freda, dictadures i altres històries, impulsava més la irracionalitat, que no l'absurd.

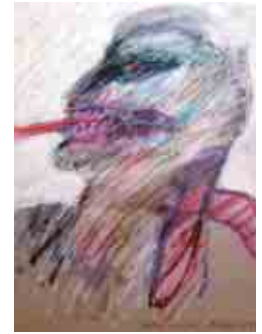
Uniformes descerebrats
(39 x 30 cm)

Personatge falsament tímid
(34 x 24 cm)

Pròtesi d'identitat
(42 x 28 cm)

Pròtesi mortal
(40 x 30 cm)

Doble pròtesi
(50 x 40 cm)

Alcalde amb pròtesi cerebral
(50 x 40 cm)

Seqüència
(50 x 40 cm)

Confusió i serentitat
(68 x 49 cm)

Integrista per pròtesi religiosa
(50 x 33 cm)

Autoritat per pròtesi
(24 x 29 cm)

Espantall per pròtesi gutural
(50 x 40 cm)

Burgès amb pròtesi democràtica
(48 x 40 cm)

Rei per pròtesi franquista
(60 x 47 cm)

Pròtesi bicèfala
(48 x 40 cm)

Orgullós per pròtesi
(48 x 54 cm)

Pròtesi mortuòria
(41 x 30 cm)

Pròtesi desintegrada
(68 x 49 cm)

Personatge feliç per pròtesi dental
(21 x 15 cm)

Pròtesi judicial
(30 x 21 cm)

A l'espera de la pròtesi

A l'espera de la pròtesi autoritària
(25 x 20 cm)

Efígie muda
(36 x 23 cm)

Guàrdia civil en acció
(31 x 22)

Pròtesi quadrada
(22 x 29 cm)

Home autopista
(22 x 15 cm)

Pròtesi honorífica
(32 x 22)

Diva descomposta
(59 x 45 cm)

AP-19
(28 x 21 cm)

Gisa: medusa amb pròtesi serpentina
(44 x 55 cm)

Jordi amb pròtesi submarina
(46 x 65 cm)